

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego
wraz z dodatkiem porannym:
w Warszawie: rocznie
m. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50,
kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesię-
cznie kop. 75.
Za odnośnienie do domu dopła-
ca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesar-
stwie: rocznie rs. 12, półrocznie
rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesię-
cznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie
m. 1 kop. 50.
(Numer pojedynczy bez doda-
tku kop. 5; dodatek poranny
kop. 3.)

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, nadto wychodzą
stałe w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDEMDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje Kanton Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-ej zrana do 8-ej
wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej zrana do 1-ej po południu.

OGŁOSZENIA

Reklamy: za jeden wiersz
garbontowy albo jego miejsce
pierwszy raz 25 kop., każdyna-
stępny raz kop. 20.
Nekrologia za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za
jeden wiersz petitowy albo jego
miejsce pierwszy raz 10 kop.,
każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wy-
raz po 2 kop. każdy raz ogłosze-
nie minimum 20 kop.
Nadestane: za jeden wiersz
garbontowy rs. 1.
Ogłoszenia do Kurjera przy-
jmuje także Kanton własny Ku-
rjera w Łodzi.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — **Telefon Redakcji 268.** — **Telefon administr. 517.**
W Łodzi kantor własny. **Piotrkowska 7281, telefonu nr. 313.** Ogłoszenia do „Kurjera Warszawskiego” między
innymi przyjmują: **Ajencja Havasa w Paryżu, Rudolf Mosse, Haasenstern i Vogler A. G., tudzież wszystkie**
pierwszorzędne biura anonsowe za granicą.

Nadesłane.

Próżna 5, m. 2. Towary wysort. patrz Doniesienia
rozmaite.

Jutro zakończony zostanie ośmiodniowy odpust Nie-
pokalanego Poczęcia N. Panny Marji w następujących ko-
ściołach:
w kościele św. Anny (po-bernardyńskim), jak corocznie,
konkluduje 40-godzinne nabożeństwo z wystawieniem N.
Sakramentu, kazaniami i procesjami. Solenne nieszpory
odprawi ma JE. ks. biskup Kazimierz Ruszkiewicz, pod-
czas których kazanie wygłosi ksiądz Skarżyński;
w kościele św. Antoniego (poreformackim) zakończenie
odpustu odprawiane będą z wystawieniem N. Sakramentu,
kazaniami na sumie i nieszporach. Suma wyjdzie o go-
dzinie 11-ej przed południem, nieszpory zaś o godz. 4-ej
po południu.
Podobne nabożeństwo zakończające ośmiodniową uro-
czystość Niepokalanego Poczęcia Najśw. Marji Panny,
obchodzona będzie ze zwykłą solennością przy zakończeniu
takich nabożeństw w kościele św. Ducha (po-paulińskim).
Jutro, w kościele św. Jacka (po-dominikańskim),
o godzinie 7-ej zrana, odprawiona będzie przed ołtarzem
Matki Boskiej Różańcowej uroczysta wotywa na intencję
braci i sióstr bractwa Różańca św. z odśpiewaniem litanji
i procesją.
W dniu jutrzejszym, o godzinie 10-ej zrana, w ka-
pieli Matki Boskiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha
(po-paulińskim) odprawiona będzie ku Jej czci solenna
wotywa.

— Jutro, o godzinie 9-ej zrana, w kościele św. Anny
(po-bernardyńskim) odprawiona zostanie solenna wotywa
z wystawieniem N. Sakramentu w puszczy i procesją na
intencję arcybractwa czei Niepokalanego Serca N. Panny
Marji.
— Jutro, o godz. 7½ zrana, w kościele św. Marcina
(po-augustjańskim) odprawiona zostanie solenna wotywa
przed obrazem Pocieszenia N. Panny Marji.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Istotne prace parlamentu niemieckiego rozpoczęły
się we wtorek. Uroczysta inauguracja ich była zwię-
zła, treściwa, wszelkiej ornamentyki retorycznej po-
zbawiona mowa kanclerza Hohenlohego, która mimo
swej prostoty i skromności stylistycznej urosła prze-
cież w wypadek polityczny pierwszego rzędu, jako
otwarte i męskie przyznanie się do zbliżenia ku ży-
wiolom agrarnym, zachowawczym i katolickim. Acz-
kolwiek książę Hohenlohe zastrzegł się przeciw po-
sądzaniu nowych rządów o „zmianę systemu” i z pe-
wną ostentacją usiłował nawiązać nici duchowego
związku z polityką wewnętrzną poprzednika, a nawet
przyjął *cum beneficio inventarii* zawarte traktaty han-
dlowe, jako „fakt dokonany”, jako „prawne zob-
owiązanie”, to jednak zmiana systemu wyziera zbyt
wyraźnie i natrączywie z każdego nieomal frazesu
kanclerskiego. Duch i kierunek, w jakim poszły
zmiany ministerjalne, tłumaczy się teraz jaśniej, niż
samymi nazwiskami nowych ministrów. Nie dziw

przeto, że mowę kanclerza Hohenlohego powitały
najgorętszymi oklaskami prawica agrarno-zachowaw-
cza i centrum katolickie, kiedy stronnictwa liberalne
zasepiły widocznie swoje czoła i ponuro milczały.

Obrady pierwszego czytania budżetu rozpoczął se-
kretarz skarbu rzeszy hr. Posadowski przeświem
przemówieniem, w którym stwierdził pomyślniejsze
ukształtowanie się w obecnym roku finansów, a to
głównie skutkiem zwiększenia się dochodów z po-
datku cukrowego i poczty. Rząd liczy na zwiększe-
nie się produkcji cukru z 13-tu na 17 centnarów po-
dwojnych. Od r. 1879-go rosły wydatki zwyczajne
skarbu w stosunku o wiele skromniejszym od dłu-
gów państwa, dlatego niezbędnem jest uregulowanie
systemu umarzania długu publicznego; reforma finan-
sowa dłużej na siebie czekać nie pozwala. Państwa
związkiowe muszą w swoje finanse wprowadzić upra-
gniony czynnik spokoju i stałości. Jeżeli w porę o tem
organiczem dziele uporządkowania finansów nie po-
myślimy, nadejdzie chwila, kiedy potrzeba będzie
wziąć się do niej raptownie i dorywczo; wówczas tru-
dno się będzie obejść bez monopolu państwowych.

Bachem (z centrum katolickiego) powitał sympaty-
cznie mowę kanclerza Hohenlohego, dodał wszakże,
iż stronnictwo jego będzie oczekiwało czynów, ilu-
strujących słowa. Mówca oświadczył się przeciw pro-
jektowi podatku tytoniowego i wszystkim nowym
obciążeniom podatkowym. Do zbilansowania wyda-
tków i dochodów dążyć należy w drodze oszczędno-
ści, zwłaszcza w marynarce. Również oświadczył
się mówca przeciw zaostreniu kodeksu karnego
i przypominał, że kiedy zniesiono ustawę wyjątko-

Z postępem.

(Dokończenie.)

Przekonawszy się o nadzwyczajnym pożytku u-
pienia, dr. W. próbował działać i bez usypiania.
Ażby choremu i w dzień ulgę zapewnić, próbowa-
łem działać na jawie, miejscowo. I tym razem
miałem przyjemność stwierdzić jak najlepsze dzia-
łanie. Po krótszem lub dłuższem „mesmeryzowa-
niu” odnośnej okolicy, lekkiemi pociągami, wraz
z zapewnieniem, że bóle ustąpią, chorzy objawiali
zadowoleniem, że rzeczywiście bóle zwolna zmniej-
szały się i w końcu całkiem zniknęły.
Ten ostatni punkt jest ważny. Istnieje bowiem do-
tychczas między lekarzami i publicznością przesąd,
oparty również na powadze panującej szkoły nan-
tejskiej, że hypnotyzm odziedziczył wszystko, co by-
ło prawdą w mesmeryzmie, czyli magnetyzmie zwie-
żym. Wprawdzie i sam zakres hypnotyzmu dzi-
wić się rozszerzył w ostatnich latach, ale zawsze
jeszcze utrzymuje się mniemanie, iż „magnetyzować”
znaczy „hypnotyzować”, czyli usypiać, i że kto nie
może być usypionym, lub kto nie jest usypianym, ten
nie może być leczony magnetyzmem. Ztąd wy-
słania się na uspienie, niekiedy wbrew interesom
chorego, a przynajmniej ze znaczną stratą czasu; gdy
tymczasem przystępując od razu do mesmeryzowa-
nia, czyli magnetyzowania ręką, nie kłopotac się
wcale o to, czy sen przyjdzie lub nie, można było
choremu pomódz, bez usypiania i bez specjalnych
sugestyj. Żaden magnetyzer nie miał tak wielkie-
go powodzenia u chorych, jak Mesmer, a Mesmer
wcale nie usypiał i wcale nie robił sugestyj. Jest
więc zupełnie błędne przypuszczenie, że trzeba ko-
niecznie usnąć, ażeby doznać ulgi od magnetyzmu.
Wolno lekarzowi objaśniać sobie działanie magne-
tyzmu „zamaskowaną sugestją na jawie”, dopóki
nie przekonana, że objaśnienie takie nie wystarcza,
ale nie ma prawa ignorować tego środka, ponieważ
chorzy na tem cierpią.

Dr. Watraszewski przytacza 11 obserwacji nad

rakowatymi—wszystkie pomyślnie”; a nadto 12-tą do-
tyczącą choroby wenerycznej, którą to obserwację
pozwolę sobie tutaj powtórzyć, w popularnem stre-
szeniu:

Chora dziewczyna 22-letnia, ze świeżym wrzodem.
Silne bóle głowy, bezsenność. Lewa połowa ciała nie-
czuła i prawie bezwładna. Chodząc powłóczy nogę.
Lewą ręką nie może się posiłkować.

Po trzech posiedzeniach hypnotycznych, znieczule-
nie, bezwład i bóle głowy znikają bezpowrotnie. obja-
wy choroby konstytucyjnej rozwijają się w dalszym
ciągu. Formuje się wielki guz specyficzny. Wówczas
dr. W. jeszcze raz próbuje hypnozy celem złagodze-
nia tych bólów. W hypnozie mówi: „Bóle ustąpią,
guz nie będzie się dalej rozwijał”.

Od tej chwili bóle ustają, albo tygodniu guz, wstrzy-
many w naturalnym rozwoju znika, pozostawiając
tylko ślady obrzmienia. „Może przypadkowo”?—do-
daje od siebie autor.

Dopiero wówczas zastosowano leczenie specyficzne,
posiłkując się jeszcze pociągami i sugestją, celem
znieczulenia wstrzykiwań merykurjalnych — również
z powodzeniem.

Powtórzywszy tę obserwację, winienem jednak zro-
bić pewne zastrzeżenie, by nie budzić fałszywych na-
dziei. Mojem zdaniem, szanowny autor trafił na serję
wyjątkowo podatnych i w przyszłości nie zawsze
otrzymywać będzie równie dobre rezultaty. Ale cho-
ciażby się okazały o połowę gorsze, to jeszcze sta-
nowiłoby to postęp wobec bezsilności innych środków.

W hypnotyzmie bywają tak cudowne kuracje, ja-
kich żadna metoda, nie na psychiczno-nerwowem
działaniu oparta, wykazać nie może. I nie powinno
to dziwić, bo tylko psychiczno-nerwowe wpływy, je-
żeli mogą równie nagle zabić, jak najgwałtowniejsza
trucizna, to mogą też i równie szybko uzdrowić—cze-
go już żadna trucizna nie sprawi. Zarazem jednak
działania psychiczno-nerwowe zależą tak dalece od
podatności indywidualnej, że uzdrowienie A z bardzo
ciężkiej choroby niedowodzi wcale możliwości uzdro-
wienia B z bardzo lekkiej. A mógł być całkiem bez-
władnym wskutek histerycznego paraliżu i wstać na

) Nadmieniam, iż nie mogło tu być mowy o wyleczeniu.
Chodziło tylko o przyniesienie ulgi nieuleczalnemu

rozkaz hypnotyzera, a tymczasem B, który się tylko
jąkał, pomimo rozkazu hypnotyzera jąkać się będzie
w dalszym ciągu.

Magnetyzm bez hypnotyzmu i bez sugestji, będący
łagodnym działaniem zdrowego organizmu na chorego,
ma też tę wyższość nad „hypnotyzmem”, że owe nie-
równości indywidualne w znacznej części zacierają.
Daje on mniej kuracji efektywnych, ale częściej leczy.

Dziś jeszcze fizyczne przykładanie rąk
i pociągów tak zwanych magnetycznych nie jest
uznawane, podobnie jak nie jest jeszcze uznaniem
działanie telepatyczne, tak zwane jasnowidzenie i ob-
jawy medjumiczne. Ci jednak, którzy się bliżej tym
faktom przyjrzel, mogą zapewnić przeciwników, że
sprowadzone do właściwych granic przestają one
straszyć i dziwić. Dziura w niebie się nie robi, gdy
się badacze przekonają, że dwa organizmy mogą
działać na siebie, podobnie jak dwa ciała różnej tem-
peratury lub o różnym potencjale elektrycznym; czło-
wiek nie przestanie być człowiekiem od chwili, gdy
będzie wykazywał, iż w pewnych warunkach wyją-
tkowych i anormalnych może odczuć lepiej to, co się
w nim lub za nim dzieje; świat się też do góry noga-
mi nie przewróci od chwili, gdy analogiczna własność
organizmu ludzkiego zostanie przyjętą i w sferze
ruchu.

A gdy raz zostanie przyjętą, ludzie tak się z nią
oswoją jak się oswoili z sugestją. Będzie się wów-
czas mówiło: „To jest poprostu zjawisko medjumi-
czne”, podobnie jak się dzisiaj mówi: „to jest tylko
sugestia”; i znajdzie się wielu takich, którzy na tem
objaśnieniu poprzestaną...

A komuby się taka zmiana pojęć wydała niemożli-
wą, niech sobie przypomni niedawne jeszcze walki
o hypnotyzm.

Wszakże nie dalej jak sześć lat temu, zdawało się,
wśród huku „armat” i „wiatrówek”, że raczej zie-
mia się rozstąpi, niż nowe prawdy zostaną przy-
jęte!

Tymczasem nowe prawdy zostały przyjęte, arma-
ty i wiatrówki starego kalibru poszły w ką, a młoda
nauka rozwija się w dalszym ciągu i nawet się nie
gniewa, że jej tak długo kazano czekać za drzwiami.

Juljan Ochowicz.

wą, przeciw socjalistom, katolicy ciągle jeszcze muszą dźwigać ciężar stanu wyjątkowego, o czym świadczy najlepiej odrzucenie przez radę związkową uchwalonego przez parlament prawa o cofnięciu bannu jezuitów.

W długiej, dowcipnej i gryzącej, jak zawsze, mowie krytykował Eugenjusz Richter politykę finansową rządu, stwierdzając, iż parlament miał rację w r. z. oświadczyć się przeciw nowym podatkom. Pomyślny zwrot w budżecie dowodzi, że źródła dochodu zwiększyły się, a wydatki bez szkody dla interesów gospodarczych rzeszy zeszczuplały. Mowca sprzeciwia się pomnożeniu marynarki w celach kolonialnych, uważając wysyłanie okrętów na odległe morza za rozpręczenie floty niemieckiej w Europie. Kolonie są nieprodukcyjne, oprócz jednego terytorjum Togo; dlatego mowca powtarza wyborne hasło Capriviego: „Im mniej Afryki, tem lepiej”.

Piekącą satyrą była ta część mowy Richtera, którą poświęcił ostatnim zmianom w łonie rządu. Hr. Caprivi był konserwatystą, książe Hohenlohe jest nim także. Przyczyna upadku hr. Capriviego nie był jego stosunek do parlamentu, gdyż posiadał w nim do ostatniej chwili większość. Hr. Caprivi we wtorek był jeszcze w idealnej zgodzie z cesarzem, we czwartek w idealnej zgodzie z kierującymi ministrami rzeszy, a w piątek upadł. Richter wskazuje na oryginalną rolę, jaką odegrał w owej dobie zmiany ministrów szef królewskiego gabinetu cywilnego p. Lucanus. Jego postępowanie ówczesne przypomina ją kolportowanie jedwabnego sznurka, który podawany bywa upadającym dygnitarzom w państwie, zaiste nie uchodzącym za wzorowe. Szef gabinetu cywilnego jest podwładnym prezesa ministrów i kanclerza państwa. Mówca radzi kanclerzowi, aby w przyszłości nie pozwolił p. Lucanusowi grać takiej roli. Dziwi on się również ministrom pruskim, że zmiany przyjęli z taką rezygnacją i z takim spokojem, jak oficerowie przyjmują zmianę komendanta pułku. Hr. Caprivi orzekł, że dźwiganie na jednych ramionach dwóch urzędów: kanclerza i pruskiego prezesa ministrów, jest za ciężkie. Księciu Hohenlohemu wydał się kiedyś za ciężkim urząd zastępcy księcia Bismarcka w zarządzie spraw zewnętrznych; obecnie, pomimo lat, nie ulękł się podźwignięcia na własnych barkach obu ciężarów.

W równie zjadliwy sposób ocenia Richter prawdopodobny stosunek księcia Hohenlohego do agrariuszów. Wprawdzie w mowie tronowej ani w programie kanclerskim niema wyraźnie podanej im ręki do zgody, ale *Kreuzzeitung* jest pełną zaufania, a ona wie lepiej, to nawet, czego niema w programie. Agrariusze patrzą na nowego kanclerza, jak na wschodzącą gwiazdę swojej przyszłej fortuny; mówca ostrzega kanclerza, aby się nie dał złowić syrenim głosom agrariuszów. Pójdą oni do walki o religię, obyczaje i porządek ale tylko za opłatą; spierają się jeszcze tylko o to, czy *praenumerando* czy *postnumerando*.

Br. Z.

Ceny chleba i bułek.

Wybijanie drzwi... otwartych jest chyba zajęciem niewdzięcznem, a jednak praktykuje się u nas często. Oto choćby w sprawie taksy na chleb.

Za dawnych czasów, kiedy ustawy cechowe przepisywały piekarzom, ile i jakich pieców mieć im wolno, ile piekarz ma trzymać czeladzi, a ile uczniów, kiedy zatem wszystkie piekarnie produkowały sposobami do siebie zbliżonemi, a koszty wypieku nie mogły się wiele różnić, w tych dawnych czasach taksy na chleb i bułki były przynajmniej możliwe i względnie potrzebne. Dziś, kiedy ani wielkość piekarni, ani ilość robotników nieczem nie są ograniczone, kiedy posiadamy piekarnie drobne, średnie, wielkie i największe, określenie średnich kosztów produkcji, a tem samem i ustanowienie słusznej taksy—graniczy z niemożliwością.

Jak się ta sprawa załatwia gdzieindziej? Urzędowy gonicz miasta Paryża z d. 18-go października r. b. ogłosił takse na drugą połowę tego miesiąca. Przy średniej cenie 26 fr. 66 cts. za kwintal maki pszennej ustanowił zarząd miasta Paryża cenę 60 cts. za 2 kilos pszennej chleba, licząc 12 1/4 fr. kosztów wypieku na kwintal i 130 funtów chleba z kwintala maki.

Podając tę cenę, organ drobnego rolnictwa francuskiego *Democratie rurale* twierdzi, że ze względu na tę cenę ziarna, jaką rolnik francuski dostaje, chleb powinien kosztować 15 cts. za funt, t. j. 1/2 kilos, że z ceny 30 cts. za funt połowę pochłaniają młynarz, piekarz i pośrednicy. „Sens moralny z tej bajeczki” kończy gazeta: „zakładajcie stowarzyszenia wypieku chleba i bułek—piekarnie spółdzielcze.”

Jaki jest u nas stosunek ceny zboża do ceny chleba, ile z tej ostatniej ceny dostaje się faktorom, młynarzom i piekarzom—nie wiemy; byłoby więc bardzo

pożądane, aby nas w tej mierze nasi piekarze i młynarze sami objaśnili. W braku cyfr znanych i urzędowo stwierdzonych, wiemy tylko, że mimo spadku cen zboża prawie o 50%, ceny chleba i bułek pozostały prawie bez zmiany, że zatem dziś w tej sferze wydatków domowych duże oszczędności mogłyby być zaprowadzone, i dlatego twierdzimy, że jedynym stanowczym środkiem unormowania ceny chleba i bułek w Warszawie byłoby tak samo, jak w Paryżu, założenie piekarni spółdzielczych. Stowarzyszenia takie są we Francji bardzo rozpowszechnione.

W opisie stowarzyszeń spółdzielczych francuskich za rok 1893-ci (Rocznik stowarzyszeń francuskich z r. 1894) znajdujemy spis 350 stowarzyszeń, zajmujących się wyłącznie wypiekiem chleba (*Boulangerie panification*), a jak skutecznie wpływają na ceny chleba i bułek, dowodzi fakt, przytoczony przez pismo *Ekonomista francuski* z r. 1893-go nr. 13, że w mieście Issaudun w r. 1892-im sam projekt założenia stowarzyszenia piekarnianego przerwał bezrobocie piekarzy, którzy chcieli w ten sposób zmusić muni-cypalność miasteczka do podniesienia taksy na chleb i bułki.

Największe stowarzyszenie spożywcze niemieckie wrocławskie i wszystkie stowarzyszenia spożywcze belgijskie zawdzięczają szybki swój rozwój należytemu zrozumieniu tej kwestji, że zniesienie ceny chleba i bułek jest najważniejszym zadaniem stowarzyszeń spożywczych, że tylko należyte rozwiązanie kwestji „chleba powszedniego” może wciągnąć w sferę działania stowarzyszeń spożywczych „masy”. Cyfry statystyczne, wyjęte ze sprawozdań tych stowarzyszeń, są zbyt przekonujące, abyśmy nie mieli zająć niemi na chwilę uwagi łaskawych czytelników.

Stowarzyszenie spożywcze we Wrocławiu rozpoczęło działalność w listopadzie 1865-go r.

W końcu roku miało 54 członków, z ogólnego przychodu za rok 1865-ty 79 tal. 5 sr. gr. wydało 32 tal. 2 sr. gr. 7 f., z pozostałym kapitałem 47 talarów i 5 fenigów otworzyło d. 5-go stycznia 1866-go r. magazyn w lokalu najętym za 150 tal. rocznie.

Ze sprawozdania jubileuszowego za rok 1890-ty dowiadujemy się, że po 25 latach istnienia stowarzyszenie wrocławskie posiadało 31,727 członków, 8,273,812 marek rocznego obrotu, na którym zarobiło 1,343,686 marek, a po odtrąceniu kosztów własnych w sumie 397,707 marek miało czystego zysku 945,979 marek. Kapitał udziałowy wynosił 1,620,908 marek, kapitał rezerwowo 242,456 marek. Nieuchomości stowarzyszenia (w tem zakłady piekarniane) miały wartość 375,000 marek.

Jedną z przyczyn rozwoju stowarzyszenia wrocławskiego, uważanego dziś za najpierwsze stowarzyszenie spożywcze w Niemczech—było wczesne zajęcie się wypiekiem chleba i bułek i ciągła dbałość o dostarczenie taniego i dobrego pieczywa stowarzyszonym. Już w r. 1871-ym założono własną piekarnię, a w r. 1877-ym zamiast 3 starych pieców zbudowano 12 pieców parowych Wieghorsta, mogących dawać 2,000 kilos (5,000 funtów) chleba na dobę. W r. 1892-im sześć z tych pieców znów powiększone do wydajności 4,000 kilos dziennie, tak, że w r. 1892-im piekarnie stowarzyszenia mogły piec dziennie 36,000 kilos, t. j. 83,000 funt. pieczywa na dobę. Wypiekiem chleba w r. 1890-ym zajmowało się: 1 majster, 1 starszy piekarz, 33 czeladników, 2 palaczy, a 24 konie rozwoziły pieczywo po mieście.

Od owej daty działalność stowarzyszenia jeszcze wzrosła: ze sprawozdania za r. 1892-gi dowiadujemy się, że w ciągu drugiego półrocza 1892-go r. stowarzyszenie sprzedało 1,393,800 kilos maki i 6,412,072 kilos chleba i bułek, a oszczędność, jaką na tej sprzedaży osiągnęli stowarzyszeni w porównaniu z cenami w mieście zwykłemi, stanowi 855,000 marek. Od r. 1890—1892-go liczbą czeladników piekarskich wzrosła z 33 do 67. (*Blätter für Genossenschaftswesen* z r. 1891 nr. 9 i z r. 1893 nr. 12.)

Związek zachodzący pomiędzy rozwojem stowarzyszeń spożywczych a piekarnią jeszcze wyraźniej stwierdzają dane statystyczne sprawozdań stowarzyszeń spożywczych belgijskich. Wszystkie one są stonkowo założone niedawno (po r. 1880), wszystkie zajmują się wypiekiem chleba i bułek a niektóre ten cel mają na czele statutow wypisany. W zyskach ich zarobek na piekarni stanowi 75—96%.

Wybudowana w r. 1887-ym nowa piekarnia stowarzyszenia „Vooruit” w Gandawie uważana jest za zakład wzorowy. Produkcja tygodniowa dochodziła w r. 1890-ym do 32,000 kilos, w r. 1892-im do 70,000 kilos na tydzień (175,000 funtów). W r. 1892-im wypieczono 3,462,416 kilos chleba. Za pierwsze półrocze tegoż roku zysk na piekarni stanowił 140,501 fr., tj. 78-51% wszystkich zysków stowarzyszenia.

Założone w r. 1888-ym w Brukseli stowarzyszenie „Maison du peuple” dostarcza chleba dla 9,000 rodzin. W r. 1888-ym wypiekło ono 753,000. W r. 1889-ym 1,258,000, w r. 1890-ym 1,635,000, w r. 1891-ym

1,994,000, a w r. 1892-im r. 4,350,000 kilos chleba. Zysk za 1-sze półrocze 1892-go r. wynosił 68,826 fr., co stanowiło 96-12% ogólnych zysków stowarzyszenia, gdyż „Maison du peuple” prawie wyłącznie tylko zajmuje się wypiekiem.

Stowarzyszenie „Progrès”, założone w r. 1886-ym w Jolimont, wypiekło w r. 1891-ym 1,728,000 kilos chleba, a w pierwszym półroczu 1892-go r. 1,038,000 kilos. W tem półroczu zysk na wypieku stanowił 39,658 fr., tj. 93-55% zysków ogólnych.

Stowarzyszenia „Werken” w Antwerpij, „La population” w Leodjum, „Ruche ouvrière” w Verviers, „Société de Hayettes” w Jolimont zajmują się też przeważnie wypiekiem chleba i bułek i niektóre z nich dostarczają swoim członkom po 2500 kilos chleba dziennie.

Wszystkie te cyfry dowodzą bardzo przekonująco, że stowarzyszenia spożywców załatwiają się z kwestją ceny chleba i bułek o wiele lepiej, skuteczniej i prędzej, aniżeli wszystkie taksy urzędowe, i że zupełnie słusznie ustanawianie tych taks w końcu XIX-go w. uważać możemy za wyłamywanie drzwi otwartych.

Założenie jednego lub kilku stowarzyszeń spółdzielczych wypieku chleba w Warszawie nie jest pozbawionem trudności, sadzimy jednak, że najwłaściwsze z nich, trudności prawne, z łatwością da się usunąć się dadzą, a opinie tę gruntujemy na zainteresowaniu się sfer wpływowych kwestją zniesienia ceny bułek, chleba i znanej energii tych sfer we wszystkich sprawach, dotyczących interesów uboższej ludności naszego miasta.

Koniecząc tych kilka uwag, uważamy za pożyteczne dodać, że stosunki bezpośrednie między stowarzyszeniami spółdzielczymi piekarzy a rolnikami czy poszczególnymi, czy połączonymi w spółki (syndykaty) pozwalają producentowi rolnemu otrzymać możliwie wysoką cenę za ziarno i że w tej chwili w Paryżu zakładają się „kociołki robotnicze” (*Marmites ouvrières*) stowarzyszenia kuchni tanich z udziałami 5-frankowemi, których dostawcami produktów będą wyłącznie syndykaty rolników francuskich.

Adjutantki Dumourieza

Z kobiet, które kiedykolwiek oręż nosiły przy okazji, najbardziej znanymi w historii wojen francuskich są oprócz oczywiście Joanny d'Arc, dwie siostry Fernig, adjutantki Dumourieza. Historję tych dwóch sióstr spisano pióro Lamartine'a.

W dzień bitwy pod Jemmapes—pisze poeta-historyk—generał Dumouriez przebiegał fronty swoich oddziałów otoczony sztabem przybocznym. Nagle w konnej grupie czterech oficerów spostrzegł dwie twarzyczki niewiast. Grupa składała się z kapitaną Fernigą, mieszkanką Flandry francuskiej, z jego syna, porucznika w pułku w Auxerrois, i z dwóch jego córek, którym miłość dla ojca i brata kazała zapomnieć o zajęciach i ubiorze, płci niewieściej właściwych, przywdziać mundur, przypasać szabły do boku i iść pod grad kul działowych i kartaczów.

Panny Fernig urodziły się w wiosce Mortagne, na granicy francuskiej od strony Belgji. W pierwszych dniach wojny, w początkach r. 1792-go, departamenty pograniczne stanęły pod bronią. Francja była podówczas jednolitym obozem, a departamenty pograniczne uważały się za przednie. Całe pułki ochotników formowały się bez żadnych rozkazów z Paryża, a za mężami szły żony, za braćmi siostry, narzeczone za narzeczonymi. Najskromniejsze, najpiękniejsze i najwaleczniejsze z tych niewiast były dwie siostry Fernig, Teofila i Felicja.

Stary Fernig, były oficer, żyjący na ustroniu w wiosce Mortagne, był ojcem licznej rodziny. Synowie służyli wojskowo, jeden w armji pirenejjskiej, drugi w armji włoskiej. W domu przebywały cztery córki, osierocone przez śmierć matki. Dwie młodsze były jeszcze dziećmi, starsze dorastały. Po rozpoczęciu kroków wojennych starszy Fernig zapalił wszystkie umysły w okolicy. Dni i noce schodziły na utarczki z oddziałami nieprzyjaciela, które wpadały na terytorjum francuskie, aby grabić, palić i mordować. Córki drżały o życie ojca. Postanowiły, że w największej tajemnicy przywdział ubranie męskie, wmaszają się do szeregów żołnierzy, którymi dowodził ojciec, aby czuwać nad nim zbliżać. Przy pomocy kilku wtajemniczonych wieśniaków rzecz poszła pomyślnie. Siostry przerobiły na siebie mundury braci, pozostawiając ście nogy z rzędu oddział, w którego szeregu szły dwie siostry, odpięła z hronią w ręku napaści maruderów i strajackich.

Sekret był zachowany długo. Kapitan Fernig, powracając do domu i opowiadając zgromadzonemu w stołecznym przygodzie nocy, nie przypuszczał nawet, iż ma obok siebie współuczestniczki wypraw, że tej samej nocy w śnie córki ratowały mu niejednokrotnie życie i uwalniały z rąk nieprzyjaciół, w chwilach, gdy miał być już brzo-

Tymczasem generał Beurnonville, komendant w Saint Amand, dowiedziawszy się o niebezpieczeństwie, na jakie narażeni mieszkańcy departamentu, w którym mieszkał Fernig, wyruszył z oddziałem wojska, aby maruderów austriackich wypędzić i zapewnić spokój całej prowincji. Na drodze do Mortagne spotkał oddział Ferniga, wracający z nocnej wycieczki; noc była gorąca, więc ludzie byli cali czarni od dymu i prochu. Generał Beurnonville zatrzymał oddział, powinszował kapitanowi męstwa i zaprzagnął od niego przeglad żołnierzy. Na komendę oddział w dwóch szeregach rozciągnął się wzdłuż drogi. Beurnonville, idąc przed frontem, zauważył, iż dwaj ochotnicy kryją się widocznie przed nim, przechodzą bowiem ukradkiem do następnego plutonu, ilekroć generał zbliżał się do poprzedniego. Zaciękało go to, zapytał więc Ferniga o przyczynę tej nieśmiałości niezwykle u żołnierzy. Fernig, rozgniewany za ten objaw, jak mówił, niekarności, szorstko przywołał do siebie dwóch ochotników, którzy wrzeszcząc, ociągając się, wyszli z szeregów. Ubranie męskie, twarze pokryte gęstą warstwą dymu, wystrzelonego w czasie utarczki, wargi czerniały od naboju, rozdzieranych zębami, czyniły panny Fernig niemożliwymi do poznania nawet przez własnego ojca.

— Kto jesteście? — pytał kapitan groźnie. W tej chwili Fernig osłupiał. W szeregach żołnierzy daty się słyszeć szepty i śmiechy! Niesubordynacja rosła. Zanim jednak zdążył zwrócić się do śmiejących się, panny Teofila i Felicję kłęczały już u nóg ojca, prosząc o przebaczenie, zapłonięte całe, zapłakane i zasromione okrutnie. Oczywiście udzielenie przebaczenia nie było trudnem.

Zawiadomiona przez generała Beurnonville Konwencja nadesłała dzielnym dziewczętom uzbrojenie honorowe w imieniu ojczyzny. Znajdujemy dwie panny Fernig w bitwie pod Jemmapes w miejscach najniebezpieczniejszych. Generał Dumouriez, w czasie, gdy piastował dowództwo armji flandryjskiej, wspomina je co chwila w rozkazach dziennych. Ojciec i synowie otrzymali stopnie oficerskie w sztabie głównym, córki zaś, zawsze pozostające przy boku ojca i braci, nosiły mundury oficerskie i spełniały funkcje adjutantów ordynansowych. Młodsza siostra, Felicja, ocalała życie księciu Chartres, starsza, Teofila, dokonała niezwykłego czynu przez wręczenie wśród huku bomb generałowi Ferrand rozkazów głównego dowódcy, zalecających atak na skrzydło prawe nieprzyjaciela. Tyle Lamartine.

Po wyjściu generała Dumourieza za granicę dwie siostry Fernig towarzyszyły mu na wygnanie i mieszkały kolejno wraz ze sztabem generała w Amsterdamie, Breda, Brukseli, Haarlemie, Utrechcie i Middelbörgu. Dopiero w r. 1802-ym rodzina Fernigów powróciła do Francji, gdzie Dyrektorjat kazał odbudować zabudowania w ich majątku rodzinnym, zrujnowane w czasie wojny.

Wśród huków dział, w dymie prochu siostry Fernig nie straciły nic z kobiecości. Starsza, Teofila — pisze Lamartine — była poetką i artystką, jak Wiktorja Colonna. Umarła w stanie panieńskim w r. 1818-ym w Brukseli. Młodsza, Felicja, na polu bitwy poznała swego przyszłego męża, oficera belgijskiego, Vanderwalen.

Dwie młodsze siostry nie podzielały tych wojowniczych zapędów: jedna wyszła za mąż za fabrykanta klejnotów w Brukseli, druga młodo została małżonką generała Guilleminot.

Jak zapewniają współcześni, obie adjutantki Dumourieza odznaczały się niezwykłą pięknoscia i wdziękiem. Emigranci francuscy zachwycali się ich maleńkimi, białymi rączkami, które jednak władaly szablą z siłą niezwykłą. Portret Teofili Fernig znajduje się w Valenciennes, w sali posiedzeń Towarzystwa rolniczego. Na obrazie Henryka Scheffera, przedstawiającym bitwę pod Jemmapes (muzeum w Wersalu), znajdujemy panny Fernig bardzo dobrze sportretowane. W dniu bitwy panna Teofila Fernig liczyła sobie 17, panna Felicja — 16 lat życia.

(X)

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału i roku uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wcześnie nadsyłanie przedpłaty na czas dalszy, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma. Dla uniknięcia nieporozumień, uprzedzamy szanown. prenumeratorów miejscowych „Kurjera”, iż przedpłata na ręce roznosicieli może być wnoszona jedynie za kwitem sznurowym w przeciwnym bowiem razie za wpływ pieniędzy odpowiadac nie możemy. Prenumeratorów zaś prowincjonalnych uprzedzamy, iż przedpłata winna się zaczynać od 1-go każdego miesiąca nowego stylu i kończyć się na ostatnim dniu każdego miesiąca, gdyż inaczej powstaje podwójny koszt portojów dla prenumeratora. Wszelkie listy pieniężne i korespondencje,

tyczące się prenumeraty lub ogłoszeń, winny być adresowane wprost do ADMINISTRACJI „KURJERA WARSZAWSKIEGO”, plac Teatralny nr. 9.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

— Nowosti donoszą, iż w Moskwie projektowany jest zjazd powszechny prawników. Celem zjazdu byłoby omówienie kwestji z zakresu adwokatury.

— Now. wr. donosi, iż kierujący tymczasowo instytutem agronomiczno-leśnym w Nowej-Aleksandrii profesor uniwersytetu petersburskiego, Dokuczajew, opuszcza niebawem zajmowane stanowisko. W jesieni r. 1895-go prof. Dokuczajew rozpocznie w uniwersytecie kurs specjalnych wykładów gleboznawstwa i weźmie udział w zorganizowaniu oddziału gleboznawczego na wystawie w Niżnim-Nowgorodzie.

— Petersb. wied. dowiadują się, iż od d. 13-go lutego 1895-go r. ostatecznie zacznie obowiązywać przepis, na zasadzie którego niewolno będzie sprzedawać herbaty w drobnych opakowaniach bez handeroli rządowej. Przepis powyższy ma na celu uchronienie mniej zamożnej zwłaszcza ludności od eksploatacji detalistów, którzy niejednokrotnie fałszowali niższe gatunki herbaty, sprzedawane na luty.

— Według informacji Petersb. wied., na wszystkich kolejach skarbowych mają być wkrótce zorganizowane domy inwalidów dla starych i niezdolnych do pracy oficjalistów.

— Grażdanin donosi, iż ministerjum finansów wysłało już swoją odpowiedź na propozycję Japonji w kwestji zawarcia traktatu handlowego. Po nadejściu zwrotnej odpowiedzi, ministerjum przystąpi do opracowania szczegółów. Układy w kwestji traktatu handlowego z Hiszpanją uległy chwilowej zwłoce, ponieważ nowe ministerjum hiszpańskie poczyniło pewne zmiany w swoich propozycjach.

— W dniu wczorajszym zarząd kolei nadwiślańskiej zawiadomiony został depeszą urzędową z Petersburga o zapadłym postanowieniu, w myśl którego zniesione zostają dotychczasowe prawa urzędników kolejowych co do bezpłatnej i po niższej cenie jazdy kolejami. Podług depeszy, decyzja rzeczona obowiązywać zaczęła od chwili wprowadzenia nowej taryfy pasażerskiej. Inne tutejsze zarządy kolejowe dotąd nie zostały zawiadomione o tem postanowieniu, jak również o podanej w pismach wiadomości o decyzji ministerjalnej zniesienia praw rodzin urzędników kolejowych do ulgowego przejazdu kolejami.

— Korespondent petersburski Mosk. wied. donosi: Ministerjum spraw wewnętrznych zyczliwie przyjęło opracowany z polecenia generał-gubernatora warszawskiego przez komisję senatora barona Medema drugi projekt przepisów o sposobie wydawania włościanom w Królestwie Polskiem pożyczek z funduszu b. majątków skarbowych. Na zasadzie projektowanych przepisów w razie niewniesienia rat na amortyzację pożyczki bez uzasadnionej przyczyny sporządzony być ma u niewypłacalnego dłużnika opis zboża gotowego oprócz ilości, niezbędnej do życia, oraz bydła, oprócz roboczego, i sprzedaje się przez publiczną licytację. Jeżeli po sprzedaży przypadająca suma nie będzie pokryta, wówczas wójt gminy sporządza opis majątku nieruchomego, oprócz posiadającego hipotekę i ogłasza licytację. Przytem w stosunku do gospodarstw włościańskich, podchodzących pod prawo z d. 19-go lutego 1864-go r., zachowane być winny wszystkie istniejące przepisy, inne zaś grunty sprzedają się na ogólnej zasadzie.

— Jak donosi Grażdanin, projekt podwyższenia cła od bawelny został zaaprobowany przez połączone departamenty ekonomji i praw rady państwa. W końcu b. m. projekt przyjdzie pod decyzję zebrania ogólnego.

— Dzienniki petersburskie donoszą, iż rada do spraw kolejowych zajęta jest obecnie roztrząsaniem przepisów o przewozie mleka i produktów mlecznych na kolejach.

— Wprowadzenie nowej taryfy osobowej na kolejach najmniej odczuwa stacja Warszawa wiedeńska. Sprzedając przeważnie bilety w kierunku Granicy i Aleksandrowa, nie bierze ona udziału w ruchu, skierowanym do więcej oddalonych punktów Cesarstwa. Pasażerowie, udający się ku północy lub wschodowi, zakupują bilety na stacji Warszawa terespolska lub petersburska.

— Według ostatecznej decyzji dyrekcji kolei wiedeńskiej, nie wszystkie projektowane reformy co do reorganizacji wydziałów służby rzeczonoj kolei zostają zaniechane. Utrzymuje się projekt reformy wydziału ekspedycyjnego, który w r. p. 1895-ym ma być włączony do wydziału ruchu. Włączenie to do-

konane zostanie stopniowo i prawdopodobnie rozpocznie się od wcielenia ekspedycji funkcjonujących w Warszawie. Dotychczasowy ustroj wydziału telegraficznego pozostaje bez zmiany jeszcze na r. p.

— Etat na rok przyszedł na kolei wiedeńskiej obejmuje liczne zmiany tak co do uposażenia poszczególnych posad, jak i zmian osobowych. Największe stosunkowo zmiany dotyczą wydziału ruchu. Skład osobowy rzeczonoj wydziału zostaje w znacznej części przekształcony; wielu ze starszych pracowników otrzymuje emeryturę, miejsce zaś ich zajmują nowi kandydaci.

— Z powodu podniesionej kwestji, czy warsztaty rządowe podlegać mają kontroli inspekcji fabrycznej, władza wyższa wyjaśniła, że wszystkie warsztaty i fabryki rządowe na równi z zakładami przemysłowymi, fabrycznymi prywatnymi w całej rozciągłości podlegać mają kompetencji inspekcji fabrycznych.

— W dzisiejszej Gaz. polic. zamieszczono, co następuje: „Z rozbioru chemicznego świeczek, używanych do choinek, dokonanego w pracowni higienicznej miejskiej, okazało się, że świeczki zabarwione na czerwono zawierają cynober, t. j. siarek rtęci, zielone zaś arsenian miedzi, substancje szkodliwe dla organizmu człowieka, zwłaszcza, kiedy się pali duża ilość tego rodzaju świeczek, co bywa podczas świąt Bożego Narodzenia. Wskutek tego i z uwagi na zbliżające się święta, polecamy pp. komisarzom cyrkulowym zobowiązać przez deklaracje fabrykantów świeczek, aby do zabarwiania swoich wyrobów nie używali farb zawierających w sobie cynober lub arsenian miedzi i aby świeczki mieszczące rzeczonoj substancje, jako szkodliwe dla zdrowia, z handlu wycofali. Nadto w celu przekonania się, czy właściciele składów aptecznych, sklepów z wyrobami mydlaskimi, tytoniowymi it. p., nie sprzedawały zatrutych świeczek, należy od czasu do czasu po kilka świeczek przesyłać do urzędu lekarskiego dla dokonania rozbioru chemicznego.”

— Jak donosi Gaz. polic., na licytacjach w lombardach prywatnych sprzedano w tych dniach fantów niewykupionych lub nieprolongowanych: przy ul. Chłodnej 420 z przewyżką rs. 148 i przy ul. Długiej 78 z przewyżką rs. 206 do zwrotu posiadaczom kwitów.

— W dalszym ciągu dopełnionych analiz mleka, stacja rozbiorowa miejska ogłasza, że w ciągu zeszłego miesiąca dokonano 642 analiz i wykryto 1541 garncy mleka niezdatnego do użytku.

— Według urzędowych raportów weterynarzy w gubernji warszawskiej, szerzy się epizootja w następujących miejscowościach: karbunkul wśród bydła w Woli Miedniewskiej pod Błoniem, nosaczina u koni w Rakowie pod Pruszkowem i zaraza na trzode chlewną: w Wiskitkach, w pow. błońskim oraz w Kuniecku, w pow. nieszawskim.

— Komisje sanitarne skonfiskowały na targach 8 f. mięsa zepsutego i 6 sztuk nieświeżych zajęcy. Zrewidowały zaś 154 zakładów spożywczych, z których 16 polecono doprowadzić do należytego porządku w terminie ściśle określonym, 19-tu zaś właścicieli pociągnięto za ważniejsze wykroczenia do odpowiedzialności sądowej.

— Warsz. gub. wiadom. donoszą, że drukarni w obrębie gubernji, oprócz Warszawy, znajduje się 5, mianowicie: dwie we Włocławku i po jednej w Kutnie, Łowiczu oraz Puławku. Litografij jest 12, a nadto istnieją prywatne litografie: w hucie Sawickiego na Pelcowiznie, Wolkowicza we Włocławku i Gejsta w Kutnie.

— Z powodu powtarzającego się u nas od pewnego szeregu lat braku lodu, kilka browarów warszawskich za przykładem jednego ze stowarzyszeń akcyjnych zamierza wybudować własne fabryki sztucznego lodu.

— Nauczyciel języka niemieckiego w Instytucie weterynaryjnym warszawskim, p. Feliks Zambiański, na własne żądanie uwolniony został z zajmowanego stanowiska.

— P. Bronisław Bouffał, warszawianin, po złożeniu w uniwersytecie petersburskim egzaminu i otrzymaniu stopnia magistra prawa rzymskiego, został przez ministerjum oświecenia wysłany za granicę w celach naukowych.

— Z listu, pisanego przez H. Sienkiewicza do bawiącego w tej chwili w Warszawie redaktora Kraju, p. Piltza, dowiadujemy się, że znakomity nasz powieściopisarz zachorował obłożnie w Lugano (w Szwajcarii) na anginę i wrzód w gardle i z tego powodu musiał chwilowo przerwać swoje prace literackie.

— W dniu wczorajszym wyjechali z Warszawy: gubernator kaliski r. t. Daragan do Kalisza; wicegubernator łomżyński rz. r. st. Łabudziński do Łomży

i prezes zjazdu sędziów pokoju I-go okręgu gubernji kieleckiej rz. r. st. Wolkow do Kiele; przyjechał z Mławy sędzia r. t. Witalis Korezak-Kotowicz i zamieszkał w hotelu Rzymskim.

= Z teatru i muzyki.

* Afisze jutrzejsze zapowiadają: w teatrze Wielkim „Otello” Verdiego z występującymi po raz pierwszy p. Bonaplate-Bau i p. Cardinalim; w Rozmaitościach „Flirt” Baluckiego i w Małym operetkę Audrana „Konik polny i mrówka”, w której debiutować będzie po raz trzeci i ostatni p. Helena Bogorska.

* W niedzielę zamiast „Tulacza” w teatrze Wielkim odśpiewana będzie „Aida” z pp. Bonaplate-Bau, Guerini i p. Cardinalim.

* P. Bolesław Ładnowski wyjeżdża na gościnne występy do Lwowa.

Pierwszy występ d. 18-go b. m.; p. Ł. wystąpi ogółem pięć razy.

* Do „Doryny”, zapowiedzianej na niedzielę w teatrze Rozmaitości dodana będzie jednoaktowa bluetka francuska „Mały pieszczonek”.

* Dawno, gdyż już od roku niedawne „Dziecko szczęścia” Millöckera ukaże się w niedzielę na deskach teatru Małego.

W obsadzie figurować będą panie: Grassówna, Święcka, pp. Dyliński, Misiewicz i Rzecznik.

* P. Morozowicz otrzymał wczoraj od generała Karandiejewa telegram z Berlina, zawiadamiający o przyjęciu do wystawienia w teatrze Małym komedji „Cały los”.

* Wczorajszego wieczora znajdowało się na przedstawieniach osób w teatrach: Wielkim 266, Rozmaitości 408 i w Małym 458.

= Spuścizna po Matejce.

Na wystawie sztuki w Krakowie znajdują się obecnie oryginalne rysunki Jana Matejki do cyklu plafonów, przeznaczonych dla szkoły politechnicznej we Lwowie a zamówionych przez austriackie ministerjum oświaty.

Jest to kompozycja, przedstawiająca „Dzieje ludzkości w pochodzie cywilizacyjnym”.

Olejne płótna według tych rysunków wykonali najzdolniejsi uczniowie Matejki: Lisiewicz, s. p. Łuski i Unierzyński, szkice rysunkowe zaś sam Matejko podarował gronu osób, zajmujących się budową domu, w którym niezamożni słuchacze uniwersytetu mogliby znaleźć bezpłatne mieszkanie.

Jeden z wiedeńskich wydawców zgłosił się do zarządu Muzeum sztuki w Krakowie z propozycją odprzedania cyklu rysowanych przez Matejkę oryginalów portretów historycznych za cenę 14,000 zlr.

Ze względu, iż wydawca ów zapłacił Matejce w swoim czasie za te dzieła 10,000 zlr., zaś na reprodukcji zyskać musiał sporo, ofertę jego, jako zbyt wygórowaną, odrzucono.

= Z uniwersytetu.

Rada uniwersytetu tutejszego zatwierdziła uchwałę specjalnej komisji, przysądzającą dr. J. Polakowi premjum Chojmackiego w kwocie rs. 900 za dziełko z dziedziny medycyny popularnej p. t. „Podręcznik leczniczy—wskazówki leczenia domowego dla użytku dworów, gmin, księży, nauczycieli, majstrów itp.”

Praca ta wyszła w r. 1890-ym nakładem Gebethnera i Wolfa.

Profesor nadzwyczajny fizyki, p. Stankiewicz, został p. o. profesora zwyczajnego, nadetatowy zaś ordynator przy klinice terapeutycznej dr. Orłowski i ordynator etatowy przy klinice syfilitycznej, lekarz Wojciechowski, zatwierdzeni zostali na stanowiskach na lat dwa.

Zatwierdzeni zostali w stopniu kandydata nauk prawnych pp. Antoni Knoll, Wincenty Ficki, Bazyli Siencow, Feliks Buerer, Mikołaj Goncezarow i Włodzimierz Felkner; w stopniu lekarza, oprócz wymienionych w n. 333 i 334 Kurjera, p. Emiljan Janiszewski; w stopniu zaś lekarza powiatu p. Feliks Zawadzki; w stopniu prowizora pp. Marjan Malinowski, Szaja Micheles, Lucjan Zieliński, Wacław Kwiecień, Edward Lipiński, Mieczysław Milewski, Kazimierz Trzebiński i Jan Emble; w stopniu pomocnika aptekarskiego pp. Jan Wojciecki, Edmund Woliński, Boruch Kosoj, Jeronim Krakowka, Zygmunt Kurpiewski, Władysław Miller i Aleksander Rostafiński, wszyscy z odznaczeniem; Izrael Arluk, Stanisław Borkowski, Antoni Wabner, Aleksander Garwacki, Piotr Damiński, Jan Kenek, Józef Klimowicz, Piotr Kozerski, Stanisław Krauze, Franciszek Matuszewski, Robert Nowakowski, Władysław Pawlicki, Walery Rejment, Antoni Sankowski, Stanisław Stachowicz, Władysław Flaczyński, Ignacy Czarnecki, Jan Kozłowski, Stanisław Maciejewski, Mieczysław Czajkowski i Mark Epstein.

Stosownie do postanowienia wydziału lekarskiego egzaminy na stopień lekarza-dentysty rozpoczną się d. 22-go lutego 1895-go r.

Lekarz Zygmunt Kusociński został przedstawiony na posadę nadetatowego ordynatora przy klinice

szpitalnej chirurgicznej, a lekarz Ludwik Dydyński na taką posadę przy klinice chorób nerwowych.

Nadetatowi ordynatorzy-lekarze, Stanisław Klein i Edmund Biernacki, przedstawieni zostali na etatowych ordynatorów, pierwszy przy klinice terapeutycznej szpitalnej, drugi przy diagnostycznej; ordynator etatowy przy klinice akuszerskiej lekarz Anufrijew i nadetatowy przy tej klinice Pawłow przedstawieni zostali do utrzymania ich na zajmowanych stanowiskach jeszcze przez dwa lata.

= Pierwszy kontyngens.

Od wczoraj w szkole ogrodniczej dra Karola Zawady w Częstochowie zaczęły się wakacje zimowe, które będą trwały przez 6 tygodni, ponieważ wakacje letnie ze względu na praktyczne studia, nieodzowne w porze lata, zostały zniesione.

Szkola p. Zawady po trzechletnim istnieniu wypuściła pierwszy kontyngens swoich wychowanców.

Oto nazwiska 20 uczniów, którzy otrzymali teraz patenty z ukończenia szkoły: Józef Zmijewski, Stefan Trzeszczkowski, Konstanty Krynicki, Stefan Potyński, Stanisław Zanożyński, Rajmund Szczeciński, Stefan Rynkiewicz, Mikołaj Rejnbach, Michał Bronikowski, Wacław Pyzowski, Walery Bielicki, Józef Wierzbicki, Jerzy Zdzitowiecki, Kazimierz Nowicki, Romans Kielus, Tadeusz Kokeli, Eligjusz Czekalski, Wacław Wszelaki, Jan Szumowski i Stanisław Grabowski.

Większość z wymienionych wychowanców szkoły udała się do znaczniejszych zakładów ogrodniczych w kraju lub za granicą dla uzupełnienia studiów praktycznych.

= Wystawa drukarska.

W uzupełnieniu dzisiejszej wzmianki o wystawie drukarskiej w Petersburgu zaznaczamy, iż firma Jermułowicza i Bergmana w Sosnowcu, oprócz działów VII-go i X-go (drukarnstwo i introligatorstwo) przyjmie też udział w dziale VIII-ym (litografia).

Wystawa ma być otwarta d. 27-go lutego r. p.

= Nowy dom.

Przy zbiegu ulic Świętokrzyskiej i Zielnej staje duży, narożny dom 4-piętrowy, w którym uwzględnione być mają wszelkie wygody lokatorów, tak w rozkładach mieszkań, jak i w urządzeniach: sypialni, jadalni i kuchni.

Miedzy innymi udogodnieniami, dom, o którym mowa, posiadać będzie także windę, pierwszy raz zastosowaną w mieście naszym w domu prywatnym.

= Wyścigi przyszłoroczne.

Towarzystwo wyścigów konnych w Królestwie Polskiem otrzymało już zatwierdzone przez główny zarząd stadnin rządowych program wyścigów na rok przyszły.

Według owego programu, dni wyścigowych będzie razem 21, z których 12 przypada na sezon wiosenny a 9 na jesienny, a w ciągu tych dni razem rozegranych będzie biegów 147.

Gonitwy wiosenne rozpoczną się d. 8-go maja i odbywać się będą następnie w dniach: 12, 19, 26 i 29 maja oraz 4, 6, 9, 12, 16 i 18-ym czerwca, zaś jesiennie odbywać się będą w dniach 22, 25, 29 września i 3, 6, 10, 13, 17 i 20 października.

W sezonie wiosennym Towarzystwo wyznaczyło na nagrody rs. 71,000, zaś w sezonie jesiennym rs. 79,000, czyli razem rs. 150,000.

Z samego zestawienia tych cyfr z liczbą dni gonitwowych okazuje się, że postawiono sobie za zadanie ożywienie sezonu jesiennego, na który też przeniesiono przeważnie nagrody większe, mogące sprowadzić na tor warszawski nie tylko konie krajowe ale i zagraniczne.

Z większych nagród na sezon wiosenny przypada: nagroda Przychówku rs. 1,700, nagroda imienia Józefa hr. Zamoyskiego rs. 2,000, nagroda specjalna głównego zarządu stad rządowych rs. 3,000, nagroda Cesarza rs. 4,000, nagroda Oaks rs. 2,000, nagroda imienia hr. Potockich rs. 3,300, nagroda Wielkiego Handicapu rs. 1,500, nagroda Kordjana rs. 1,500, nagroda „Braconnier” rs. 1,500, nagroda Jubileuszowa rs. 3,000, zaś w sezonie jesiennym nagroda sernicka rs. 1,500, nagroda imienia Aleksandra hr. Berga rs. 1,500 (dla panów), nagroda Krasne rs. 1,500, nagroda Janowska rs. 5,000, nagroda Middle Park Plate rs. 4,400, nagroda Falecka rs. 1,500, nagrody Jablonny i Borowna po rs. 1,500, wielka warszawska nagroda rs. 11,200, nagroda powszechna zarządu głównego stad rządowych rs. 2,000, nagroda Skoki rs. 1,500, nagroda Roehamptona rs. 1,500 i nagroda Cesarzewicza Następcy Tronu rs. 5,000.

W ogóle w programie roku przyszłego niema nagród niższych jak rs. 400, a jak się z powyższego wyliczenia okazuje w bardzo wielu gonitwach już istniejących cyfrę nagród znacznie podwyższono lub też wprowadzono nowe biegi o bardzo poważne nagrody.

= Dla lyżwiarzy.

Nareszcie doczekaliśmy się mrozu.

Jeżeli pogoda, od dnia wczorajszego zdaje się ustalona, potrwa czas dłuższy, Towarzystwo Lyżwiarzkie otworzy swój tor w alejach Ujazdowskich w niedzielę d. 16-go b. m.

Wejście od nowej ulicy obok Doliny Szwajcarskiej.

Slizgawka będzie oświetlona elektrycznością

= Z wodociągów.

Dzisiejszy mroz wytworzył nieprawidłową sytuację na stacji pomp przy ul. Czerniakowskiej.

Śnieżyca, płynąca obficie korytem, oblepiła na kilka cali grubą warstwą smok, wskutek czego ssanie wody z rzeki okazało się niemożliwe.

Maszyny działały nadzwyczaj nieprawidłowo, tak że z jedną należało stanąć, a tylko druga i to z trudnością mogła pracować.

Dzięki jednak zapasowym otworom, które trzeba bez przerwy oczyszczać z lodu, stacja może dostarczać wody miastu.

Inżynier Słowikowski wraz z pomocnikiem swoim inż. Edw. Szymańskim oraz cała służba stacyjna przez noc zajęci byli przy usuwaniu niebezpieczeństwa.

Radca Grotowski zorganizował trzy brygady robotników, z których jedna we dnie, dwie zaś nocą naprzemian bez przerwy miejsce czerpania wody oczyszczają.

Potrzeba drugiego smoka jest palącą kwestją dla miasta.

= Do Konstantynopola.

Od pewnego czasu objawił się ruch wywozowy wyrobów naszego przemysłu do Turcji.

Miedzy innymi znaczny transport pierników i czekolady wskutek otrzymanego zamówienia wysłała fabryka Wróblewskiego wprost do Konstantynopola.

Agent handlowy, p. Bolesław Wejchert, utrzymujący w stolicy tureckiej Dom spedycyjno-komisowy, zapowiedział swój przyjazd po świętach do Warszawy, w celu wejścia w stosunki z tutejszymi fabrykantami.

= Główna wygrana.

Jak nas informują ze sfer giełdowych, główna wygrana w sumie rs. 75,000 dostała się tym razem prowincji.

Padła ona na los niejakiego Ch. Sz., handlującego skórą w Lublinie.

Sz. był w posiadaniu całego losu.

= Zwierzyniec „swojaki”.

Projekt zorganizowania zwierzynca „swojskiego” w Promenadzie za rogatką belwederską zyskuje co raz większą liczbę zwolenników.

Trzej obywateli ziemscy, właściciele lasów, przyrzekli, iż z wiosną r. p. nadeślą pewną ilość zwierząt i ptaków krajowych.

Po zupełnem ułożeniu szczegółów projektu, inżynierzy zawrą kontrakt z dzierżawcą Promenady co do zajęcia części ogrodu na zwierzyniec.

= Nieostrożna jazda.

Wczoraj, wprost domu pod № 20-ym przy ul. Nowy Świat, wagon tramwajowy przejechał 13-letniego Antoniego Koszowskiego, którego, ze złamaną nogą, dowieziono do szpitala św. Rocha.

Na placu Wareckim u drożki № 365, wskutek uderzenia jednego z kół wozu, pękła oś i powożący, Adam Dąbkowski, spadł z koła.

Podniesiono go z ciężkimi obrażeniami; po udzieleniu dożalnego opatrunku, dowieziono D. do mieszkania pod № 7-ym przy ul. Przyrynek.

= Przejechanie.

Na szosie wolskiej po za przejazdem kolejowym wjechał warszawski, Antoni Samasiński, najechał na 6-letnią Frajdę Węgierównę, która uległa złamaniu nogi.

Woznicę pociągnięto do odpowiedzialności.

= Szczególny zwrot.

Z górą przed miesiącem Herszowi Lerdemanowi podczas przejazdu tramwajem z Pragi na plac Zamkowy, a później na Muranów, wyciągnięto pugilares, zawierający kilkanaście rubli i cztery weksle po 500 rs. oraz rozmaite notatki.

Poszkodowany stracił już wszelką nadzieję odzyskania weksli.

Tymczasem wczoraj wieczorem, przyjeżdżając na dworzec kolei terepolskiej, również tramwajem i sięgnawszy do kieszeni paltota po chustkę, ze zdziwieniem spostrzegł jakiś zwrotek papierów.

Były to jego własne weksle skradzione oraz wszystkie notatki, owinięte w Kurjer warszawski, mianowicie w ten sam numer, w którym w rubryce kradzieży znajdowała się wzmianka o okradzeniu Lerdemana.

Widocznie złodziej jechał znów z L. tramwajem i zdołał mu niespostrzeżenie wsunąć do kieszeni wspomniane dokumenty.

W każdym razie ze strony złodzieja było to zachowanie nieuczciwe i sumienne w swoim rodzaju.

Dziwna rzecz przecie, że złodziej Lerdemana poznał po upływie dłuższego czasu, iż akurat wspomniane papiery miał przy sobie.

= Zimna kąpiel.

W dniu wczorajszym, po za mostem kolejowym na Wile, przewróciła się łódź napelniona kamieniami, przyczem przewrócił się Tautar i Krytkowski, wpadli w wodę.

Dzięki pomocy szyprow, którzy podплыли czółnem, dek ograniczył się na zimnej kąpiele.

= Krwawe zajście.

Wczorajszego wieczora na ul. Wołowej dwaj furmani, Józef Kamiński i Teodor Rostkowski, wszczęli kłótnię a następnie bójkę.

Pierwszy z nich pchnął Rostkowskiego nożem.

Oleżko rannego odwieziono do szpitala praskiego, Kamińskiego zaś aresztowano.

= Zaczadzenie.

Nocy dzisiejszej Karolina Siwożyńska, Zofia Apłowa i Janina Taczynska, zajmujące wspólne mieszkanie na Woli, zażądały wskutek nieostrożnego zasunięcia blachy w piecu bez urządzenia hermetycznego.

Sasiad wspomnianych kobiet, Roch Kalicki, obudził się około godz. 3-ej w nocy z silnym bólem głowy, gdyż czad przedostał się do niego przez drewniane przepięcie.

Rozważny Kalicki domyślił się, co zaszło, i nie zwlekając wyłamał drzwi do sąsiadów.

Z trudnością zdołano je do zmysłów przyprowadzić.

Zyciu Apłowej i Taczynskiej grozi poważne niebezpieczeństwo.

= Pożary.

Wczoraj, o godz. 6-ej m. 30 wieczorem, w domu p. Eweliny Grunowej pod № 15-ym przy ul. Nałowski, w jednym z parterowych mieszkań frontowych, od przewróconej lampy naftowej wszczął się ogień, który jeszcze przed przybyciem straży ugaszono.

W niespełna dwie godziny potem przy ul. Freta pod № 40-ym, w domu Hirsberga, w szynku Kazimierza Kampradowej, na stojącej na bufcie maszynie gazowej spadła butelka ze spirytusem, który się zapalił, a w ogniu zaczęły pękać butelki stojące w pobliżu.

Ogień szybko się rozszerzył; pomimo ratunku domowników i przybyłej straży, cały szynk stał się pastwą ognia.

Szynk nie był ubezpieczony.

+ Echa kaliskie.

Korespondent nasz z Kalisza pisze pod d. 7-ym grudnia:

W końcu z. m. przez licytację sprzedano dwa majątki: dóbr Wierchlas, w powiecie wieluńskim, obszaru 64 włók, nabywcami byli pp. Feliks Przyłuski z Warszawy i Wiktor Olszewski z częstochowskiego, którzy zapłacili 86,756 rs.; folwark Morawki, w pow. kaliskim, rozległości 9-ju włók, kupił B. Fajerman za 13,070 rs.

W tym tygodniu odbyło się u p. Radońskiego w Jarantowie polowanie, na którym w 18 strzelb zabito 245 zajęcy.

Skutkiem często w naszej okolicy odbywanych polowań, a tem samem dostarczania na nasz rynek obfitej ilości zajęcy, cena zwierzyny tej spadła na dzisiejszym targu do 60 kop. za sztukę.

Od lipca r. p. podobno p. M. projektuje w mieście naszym założenie tatarsku.

Siedziba przyszłej ujeżdżalni byłaby urządzona w jednym z domów przy ul. Józefiny.

Od dnia dzisiejszego oddział Banku państwa wydaje pożyczki na zastaw chmielu w stosunku 60% wartości.

Kilka lat z rzędu Towarzystwo dobroczynności nie wyzyskiwało tygodnia przedświątecznego na rzecz swojej instytucji, w tym roku dopiero z całą energią komitet Towarzystwa urządził w sali koncertowej, d. 15-ym i 16-ym b. m., „Gwiazdkę” z uroczaieniami; choinka, kosze szczęścia, żywe obrazy, tombola, złożyła się na całość, której rezultat materialny szczerze zasilił kasę Towarzystwa dobroczynności.

Na niedzielę, d. 9-ty b. m., Towarzystwo muzyczne zapowiada wieczór muzyczny z udziałem miejscowych amatorów; projektowany za tydzień koncert skłótkiem „Gwiazdki” odłożony został na czas poświąteczny.

Zwyczajem lat ubiegłych komitet Towarzystwa muzycznego urządził w d. 29-ym grudnia „Choińkę”, wyłącznie dla dzieci członków Towarzystwa muzycznego.

+ Echa konińskie.

Korespondent nasz z Konina pisze dnia 3-go grudnia:

P. Sikorski właściciel Mikorzyna, założył w swym majątku sklep wiejski.

Sklep, początkowo na małą skalę prowadzony, obecnie właściciel znacznie powiększyć musiał, a nadto oprócz towarów kolonialnych wprowadzić dział towarów lokeiowych.

Wobec znakomitego powodzenia, jakim sklep ten się cieszy, p. Sikorski kapitał zakładowy podwoił.

Podobny sklep również z powodzeniem wielkiem prowadzi w naszej okolicy od lat kilkunastu p. Mierzyski, właściciel Wasoszy z przyległościami.

W mieście za to w handlu stagnacja; sklepy świecą pustkami.

Przyczynę złego upatruje każdy w niskich cenach zboża, a co zatem idzie, w bardzo niekorzystnym stanie ekonomicznym naszej okolicy.

Obywatele obywają się byle czem, byleby tylko podług cen obecnych zboża nie sprzedawać; nie mogą się bowiem pogodzić z myślą, by ceny dzisiejsze utrzymać się zdołały, i każdy sądzi, że to tylko czas przejściowy.

Oby się tylko w rachubach nie pomylili, a nadzieje nie zawiodły!

Tymczasem hodowla inwentarza, jako to koni,

bydła rogatego etc. traktowaną u nas bywa z zadziwiającem lekceważeniem,

Handlarze przepędzają przez miasto nasze duże partje koni za granicę; konie te jednak nabywane są w dalszych okolicach.

Niewielkiej ilości koni, jaką u nas (po ukończeniu robót w polu) nabyć można, dostarczają tylko kolonisci, kiedy większe majątki ziemskie zaledwie swym potrzebom zadość uczynić są w stanie.

Niektórzy właściciele jeżdżą nawet na jarmarki łowickie po konie.

To samo i z rogacizną: popyt ogromny, w części tylko na potrzeby miejscowe, lecz głównie na wywóz do Łodzi, dokąd co tydzień pędzone są partje najlepszych bydła.

Na potrzeby miejscowe zaś pozostaje tylko jałowizna, która też wysokich cen dochodzi, gdyż za 1½ roczną jałowkę płać 20—25 rs.

Gdy jakiś stary ranżer, dyszący resztką zniszczonych przez gruźlicę płuc, przeznaczony bywa na rzeź, to go zwyczajem ogólnie tu przyjętem stawiają na wywarze; opas taki albo zdecnie prędko, albo też sprzedany będzie na mięso okolicznym mieszkańcom, ale już naturalnie za cenę nader niską.

Czy nie wartoby zwrócić baczniejszej uwagi na te tak zaniedbaną u nas gałąź przemysłu wiejskiego?

NOTATNIK TERMINOWY.

— Do d. 15-go grudnia komitet Towarzystwa zachęty sztuk pięknych przyjmować będzie deklaracje od artystów, pragnących wziąć udział w konkursie malarskim, mającym się odbyć w r. p. Na konkurs będą przyjmowane: obrazy olejne, akwarele, minjatury, pastele, kartony i rysunki, wykonane w ciągu lat ostatnich i przedtem na żadnej wystawie nie umieszczone.

— D. 15-go grudnia, o godz. 5-ej po południu, w lokalu fabrycznym przy ulicy Żelaznej, odbędzie się nadzwyczajne zebranie ogólne akcjonariuszów Towarzystwa fabryki wyrobów metalowych pod firmą Norblin, bracia Buch i T. Werner w Warszawie.

— D. 16-go grudnia odbywać się będą egzaminy w następujących szkołach rzemieślniczo-niedzielnich: w 3-klasowej przy ulicy Gesiej № 9, w 3-klasowej z kursami wieczornymi przy ulicy Złotej № 53, w 3-klasowej z kursami wieczornymi przy alei Ujazdowskiej № 20, w 2-klasowej przy ulicy Wilczej № 63, w 2-klasowej przy Piwnej № 11, w 3-klasowej przy ul. Twardej № 57, w 3-klasowej przy Żorawiej № 7.

— D. 16-go grudnia, o godz. 1-ej po południu, w lokalu Towarzystwa w alejach Ujazdowskich № 13, odbędzie się zebranie ogólne członków Towarzystwa żywiarskiego. W razie niedojścia do skutku tego zebrania, odroczone ono zostanie do d. 23-go b. m.

Ze świata.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 12-ym b. m.:

W d. 19-ym b. m. odbędzie się tu wybory uzupełniające dwóch członków krakowskiej rady miejskiej z kurji t. zw. mniejszej własności, w której wyborcami są właściciele drobniejszych realności w mieście. — Zasłużony kapelmistrz najlepszej tutejszej orkiestry wojskowej 13-go pułku piechoty, wysoce ceniony w artystycznych sferach skrzypek, p. Jan Hock, obchodził w tych dniach 25-tą rocznicę swojej działalności. Wyjątkowym artystą jest jubilat, nie ma on bowiem zawistnych, gdyż bez wyjątku cały tutejszy świat muzykalny składał mu dobrze zasłużone życzenia dalszych powodzeń. — Zarząd Muzeum poczynił starania, aby otrzymać mógł obraz Józefa Brandta, nabyty w r. b. za cenę 10,000 złr. przez austriackie ministerjum oświaty, a dotąd nie mający przeznaczenia. Dzieło to nosi tytuł „Modlitwa ormian”. — W związku literackim p. Kazimierz Bartoszewicz odczyta dziś swoją pogadankę na temat: „O pogadankach w ogólności”. — Przedstawienia w teatrze z występującą gościnnie Heleną Modrzejewską są szeregiem triumfów artystki, ować, nie przyjmowanej przez przepelniającą salę publiczność. — Przed rokiem lub więcej Kurjer Warszawski donosił w korespondencji z Krakowa, iż na żądanie jednego z zamężnych przemysłowców tutejszych, p. Juliusza Przeworskiego, uwięzieni zostali jako podejrzani o sprzeniewierzenie dwaj zatrudnieni w biurach p. P. urzędnicy, mianowicie Jakub Bałaban i Emil Rawicz. Śledztwo prowadziła prokuratura państwa. Obecnie zapadła ostateczna decyzja, iż w zarzutach, uczynionych obu wymienionym urzędnikom, nie było żadnej podstawy. Jest obowiązkiem publicystycznym zanotowanie tego aktu rehabilitacji równie skwapliwie, jak to było uczynione po chwilowym tych panów uwięzieniu. — Tutejszy klub cyklistów liczy obecnie 75 członków. Tytułem protektora klubu obdarzony został Antoni hr. Wodzicki, poseł do rady państwa.

× Jerzy Brandes w jednym ze swoich ostatnich artykułów powstaje gwałtownie na teatr nowoczesny. „Jest to — pisze znakomity krytyk duński — miejsce rozrywki dla ubogich duchem, dla odlamu mieszczaństwa, które nie może i nie chce nie czytać.”

× Briganti Maurini. Taką nazwę miała banda zbójcka, która obecnie zasiada na ławie oskarżonych sądu

w Palermo. Herśzt bandy dotychczas nie mógł być schwytany. Dotychczas sądy włoskie nie miały przed sobą bandy tak licznej i tak umiejętnie zorganizowanej. Kilkunastu oskarżonych należy do elegantów, znanych w kółkach palermitańskiej młodzieży pożącaniej. Członkowie bandy stają, między innemi, pod zarzutem 50-tych mordów. Suma wyłudzonych przez bandę i złupionych pieniędzy wynosi miliony. Liczba świadków dochodzi do 200.

× Interview z... bożkiem. W miesięczniku *Arena* niemiec, Henryk Hensoldt, zdaje sprawę z wizyty i interviewu z... bożkiem, a raczej Dalaj Lamą, z Lassy. Jak wiadomo, Dalaj Lama jest wcieleniem Buddy. Charakterystycznym jest, iż Budda, wedle wierzeń ludu tybetańskiego, może być jednocześnie wcielony w kilka postaci. Obecnie w różnych klasztorach tybetańskich znajduje się aż pięć takich wcieleń, pierwsze jednak miejsce między niemi zajmuje Dalaj Lama. Jest to zwykle dziecko, nie liczące 12-tu lat życia, bo w 12-ym roku zawsze umiera. Obecny Dalaj Lama jest chłopczykiem 8-letnim. To, co opowiada o nim Hensoldt, wkracza wprost w granice cudów. Podróżnik niemiecki przedstawia Dalaj Lamę jako nieporównanego czytelnika myśli, co mu np. pozwala na prowadzenie rozmowy w języku swego interlokutora, choć poprzednio nie słyszał nawet o istnieniu tego języka. Jeżeli prawdą jest, co opowiada Hensoldt, Dalaj Lama musi być doskonałym medjum hipnotycznym, cała zaś zręczność kapłanów buddyjskich polega na umiejętności wyśzukania takiego niezwykłego medjum.

BANKI MYŚLANE.

Łobuz pewien, elegancko ubrany łobuz, idzie za damą na ulicy.

— Panie—ręczę wreszcie dama obrażona natręctwem łobuza—bierzesz mnie pan za kogo innego!

— Tem gorzej dla „kogo innego” — odrzecz łobuz z ukłonem—bo, prawdę mówiąc, stanowczo pani oddaję pierwszeństwo!...

Z głębi serca.

Człek pewien, któremu bardzo dokucza ból gardła: — O, jakież to szczęście, że nie jestem... żyrafą!...

Przed oświadczeniami.

Przyszły teść do przyszłego zięcia (pokazując ręką wokół): Wszystko, co tu widzę, będzie kiedyś własnością mojej córki.

Przyszły zięć do przyszłego teścia (z troskliwością): Czy szanowny pan nie jest czasem... krótkowidzem?

— Dziś, w siódmym dniu ciągnięcia 5-ej klasy 163-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego główne wygrane padły, jak następuje: nr. 17,169 rs. 8,000 u kolekt. Rogozińskiej w Warszawie;

nr. 16,651 rs. 4000 u kolektorki Bolewicz w Warszawie;

nr. 12,793 rs. 2000 u kolektorki Wałęckiej w Warszawie;

nr. 14,851 rs. 2000 u kolektorki Skokowskiej w Warszawie;

nr. 3906 rs. 1000 u kolekt. Chlebowskiej w Warszawie;

nr. 8138 rs. 1000 u kolektorki Bolewicz w Warszawie;

nr. 9515 rs. 1000 u kolekt. Dąbrowskiej w Wieluniu;

nr. 14,609 rs. 1000 u kolektorki Wałęckiej w Warszawie;

nr. 21,487 rs. 1000 u kolekt. Krackiewicz w Warszawie;

nr. 21,868 rs. 1000 u kolekt. Przewłockiej w Warszawie.

Po rs. 400 wygrały nra: 6179, 6879, 9889, 10,320, 10,879, 11,280, 11,516, 11,973, 13,654, 14,375, 16,738.

— Z prośbą o zamieszczenie otrzymujemy, co następuje: „Któż nie wie, jak smutna, jak straszna jest dola tych, co ulegli pladze raka lub ran, zagoić się, ani uleczyć nie dających. Jeżeli rozpaczy lub rezygnacja skazańców na te choroby jest udziałem tych z pomiędzy owych nieszczęśliwych, którzy posiadają jakieś środki, coż mówić dopiero o nędzarzach, skazanych na biedę i niedostatek? Jakże okropnie pogłębiać i unieszczęśliwiać ich muszą skutki wstrętu i obawy, budzone przez ich cierpienie w otoczeniu. Dla rodzin niezamożnych chorych dobrodziejstwem byłoby oddanie chorego do przytułku, który jednakże do niedawna dla chorych takich nie istniał wcale. Dopiero dzięki inicjatywie i poparciu materialnemu grona pań filantropów, pomiędzy innemi pań: Gustawowej hr. Lubieńskiej i Lucjanowej Wrotnowskiej, w domu pod nr. 69-ym przy ulicy Wspólnej otwarto przed kilku miesiącami przytułek dla rakowatych, pozostający pod kierownictwem dra Bronisława

Chrostowskiego. Na początek przytułek daje schronienie i opiekę zaledwie ośmiu nieszczęśliwym kobietom, dotkniętym straszną chorobą raka. Rozporządza on funduszami skromnymi, więc większej liczbie nieszczęśliwych z pomocą przyjść nie może, chociaż zgłasza się ich do niego bardzo wiele. Z tego powodu nowa instytucja potrzebuje poparcia ogółu, a że na nie zasługuje, dowodzić chyba zbyt ciężko. Polecamy więc przytułek dla rakowatych dobremu sercu i miłosierdziu naszych czytelników. Wszelkie ofiary, tak w gotówce, jak w naturze przyjmuje w przytułku przy ul. Wspólnej pod nr. 69-ym zarządzająca zakładem.

Dla najuboższych.

Na intencję wyzdrowienia Ziuty, składają stroskani rodzice rs. 1.

Dla ubogiej nauczycielki M., która z powodu ataków sercowych nigdzie lekczy dostać nie może. (Krucza № 26).

Beżmiennie rs. 1.

Na kaucję dla młodej kobiety, której mąż stracił miejsce z powodu choroby. Oboje wraz z dzieckiem znajdują się bez żadnych środków do życia i oboje szczerze pracować pragną. (Leszno № 95).

Beżmiennie rs. 25.—S. rs. 2.

Dla ubogiego ucznia.

F. szyniel.

NEKROLOGJA.

† s. p.

Adolf BORST,

właściciel fabryki w Zgierzu,

zmarł dnia 13 b. m., w 67-ym roku życia.

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w Zgierzu z domu własnego na cmentarz miejscowy w niedzielę, dnia 4 (16) b. m., na który to obrzęd pozostali brat z rodziną zaprasza życzliwych i znajomych. 1500

† s. p.

ANDRZEJ KOSIŃSKI,

b. student fakultetu medycznego,

opatrzony św. Sakramentami, po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 13-go grudnia r. b., przeżywszy lat 32. Pogrzeb w smutku: matka i rodzina zapraszają krewnych, przyjaciół, kolegów i znajomych na wyprowadzenie zwłok z Kenczowa (powiat mławski) do kościoła parafialnego w Lipowcu, dnia 16 grudnia, a następnego dnia, o godzinie 11-iej przed poł. na żałobne nabożeństwo i pochowanie zwłok w grobie rodzinnym. 5795

† W dniu 1-ym (13-ym) grudnia r. b. zmarła w Mińsku gubernjalnym

s. p. Zofja z Puciatów ŁETOWSKA,

o czem w żalu pogrzeb: synowie, córki, zięciowie, synowie, wnuki i prawnuki zawiadamiają przyjaciół i życzliwych. —5796

Dnia 15-go grudnia, to jest w sobotę, jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

† s. p.

JÓZEFA RYBIŃSKIEGO,

odbędzie się żałobne nabożeństwo w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godz. 11-iej przed. poł., na które pozostałe dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. 1497

† Dnia 19-go grudnia, jako w pierwszą rocznicę śmierci

s. p. Pelagji z Nowackich PUŠZKAREW,

zmarłej w Wołkowysku gub. grodzieńskiej, odprawione zostanie żałobne nabożeństwo za spokój jej duszy w kościele Wszystkich Świętych, o godzinie 9 i pół zrana, na które pozostali: siostra i brat zapraszają krewnych i życzliwych. 5788

† Jutro, dnia 15-go grudnia, o godzinie 10 i pół zrana, jako w rocznicę śmierci, odprawioną będzie msza żałobna, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) za duszę

s. p. FRANCISZKA

Korwin - Szymanowskiego,

na które pozostała żona zaprasza. —6763—

† W dniu 15-ym b. m., to jest w sobotę, o godzinie 10-iej zrana, odprawioną zostanie msza święta w kościele św. Jana, za duszę s. p.

Kamilli Daniłłowiczowej,

na którą zaprasza się. —5793

† Wszystkim, którzy raczyli przyjąć udział w oddaniu ostatniej posługi

s. p. Julci Witanowskiej,

składają serdeczne „Bóg zapłać”

—5791—

RODZICE.

NADEŚLANE

Najwyżej zatwierdzone Towarzystwo

A. N. BOGDANOWA i S-ki

w Petersburgu,

poleca nowo wypuszczony wysoki gatunek papierosów w białej bibule

Nr 1

z godłem „honny soit qui mal y pense” w cenie 5 szt. 5 kop., 10 szt. 10 kop., na składzie we wszystkich magazynach tabaczych.

Z Petersburga.

Zmarły w tych dniach w Petersburgu członek akademii nauk profesor uniwersytetu petersburskiego Pafnucy Czebyszew należał do najwybitniejszych matematyków russkich ostatnich czasów. Prace jego w zakresie geometrii, teorii liczb, rachunku całkowego i mechaniki zrobiły mu wśród uczonych rozgłos nie tylko w Rosji, lecz i w Europie. P. L. Czebyszew urodził się w r. 1821-ym, nauki uniwersyteckie ukończył w Moskwie, w roku zaś 1849-ym otrzymał stopień doktora matematyki. W uniwersytecie petersburskim zmarły wykładał od r. 1847-go. W ostatnich czasach Czebyszew wykładał rachunek różniczkowy i całkowity, teorię liczb oraz teorię prawdopodobieństwa z wyliczeniem różnic ostatecznych. W roku 1853-im obrany został adiunktem a w dwa lata potem członkiem zwyczajnym akademii nauk w Petersburgu.

Z powodu ogłoszenia emisji nowej pożyczki 3½% w *Prav. wiestn.* ogłoszony został komunikat p. ministra finansów. W komunikacie tym czytamy:

„Stosownie do Najwyższego imiennego Ukazu do p. ministra finansów z d. 6-go b. m. wypuszczona będzie 3½% pożyczka złota na sumę 400 milj. franków. Pożyczka ta, przeznaczona wyłącznie do celów dalszego ugruntowania kredytu państwowego, zarówno pod względem towarzyszących mu okoliczności, jak i warunków niebywałych dotychczas w historii kredytu russkiego, musi być uważana za wyjątkową. Otwarta, stanowcza i niezmiennie pokojowa polityka w Bogu spoczywającego Cesarza Aleksandra III-go, która zdołała pozyskać sympatje powszechne, uroczyste znów potwierdzona została z wysokości Tronu i nowe Panowanie od pierwszych dni wnosi wszędzie wiarę w to, czego tak pragnie ludzkość, a mianowicie w ugruntowanie pokojowego, ekonomicznego i kulturalnego rozwoju i postępu narodów. W związku z tem wzmacnia się coraz bardziej wiara we wzrost potęgi własnej Rosji, w dalszy i szybki rozwój jej sił ekonomicznych. Ta pewność wiąże się przedewszystkiem z zaufaniem do kredytu Rosji. Dążności zniżkowe, jakie się pojawiły wśród spekulacyjnych sfer giełdowych, szybko ustąpiły innemu prądowi, zupełnego zaufania do kredytu russkiego, a ten stał się powodem niebywałego dotąd zjawiska: na wszystkich główniejszych rynkach zagranicznych wykazano samodzielnie gotowość do ustanowienia takich norm kredytu russkiego, jakie obecnie odpowiadają rzeczywistości jego wysokiemu poziomowi. Russkie ministerjum finansów nie uważało za stosowne zamykać oczu na to nowe i pełne znaczenia zjawisko i poszło chętnie na jego spotkanie.

Nie tylko rynki francuski i niemiecki, lecz i angielski, najbardziej do ostatnich czasów niedowierzający w stosunku do Rosji, jednomyślnie liczą się z faktem ugruntowania i zupełnej trwałości kredytu państwowego russkiego. W nowej pożyczce biorą udział członkowie domu Rotszyldów w Londynie, Paryżu i Frankfurcie nad Menem, Bleichroeder, Mendelssohn i dyrekcja Towarzystwa dyskontowego w Berlinie, Bank międzynarodowy, russki dla handlu zewnętrznego, dyskontowy i wołański-kamski w Petersburgu. Pożyczka wypuszczona została, jak powiedziano wyżej, 3½% na 400 milj. franków według kursu 97½.

Taki kurs w historii pożyczek russkich jest niebywały. Najwyższy kurs, według którego dotychczas zawierane były pożyczki w Rosji, zdarzył się przy emitowaniu wyłącznie w celach konwersji 6% renty russkiej pożyczki złotej V-jej emisji, 1893-go roku—97¼%; lecz pożyczka ta była 4%. Jeżeli zwrócimy się do historii kredytu państwowego russkiego i zatrzymamy się na pożyczkach, zawartych w początkach poprzednich panowań, wówczas uważamy istotne trudne warunki ich realizacji. Tak np. jedna z najpierwszych pożyczek za panowania cesarza Mikołaja I-go a mianowicie 5% zewnętrzna z 1820-go r. była zaciągnięta w sumie 40 milj. rs. przez Baringa w Londynie i Hope w Amsterdamie i zrealizowana po 68-39, chociaż kurs był 72. Druga 5% pożyczka bezterminowa 1822-go r. na sumę 43 milj. rubli była zawarta według kursu 77 i 77½ i zrealizowana po 72,61% za pośrednictwem domu Rotszyldów w Londynie. W początkach panowania cesarza Aleksandra II-go w r. 1855-ym zawarto szóstą 5% pożyczkę za pośrednictwem domu bankierskiego Stieglitza na sumę 50 milj. rs. po 91,36%; 3% pożyczka 1859-go r. na 7 milj. funtów szterlingów u p. Baringa i Hope zrealizowana została po 64,94%. Pierwsza pożyczka za panowania spoczywającego w Bogu Cesarza Aleksandra III-go 5% wewnętrzna na 100 milj. rs. wypuszczona została według kursu 92¼, zrealizowana zaś po 90,92; złota zaś pożyczka 1883-go r. wypuszczona według kursu 98%. Nareszcie pierwsza pożyczka do celów konwersyjnych a mianowicie 4% pożyczka złota 1888-go r. na 125 milj. rubli wypuszczona była według kursu 85,80%.

Samo zestawienie mówi o wybitnie zmienionych warunkach kredytu russkiego. Taka zmiana zresztą daje się z łatwością objaśnić samą zmianą położenia w jakim znajdował się russki zarząd finansowy wówczas i teraz: szukać kredytu, chociażby nawet dla celów jego ugruntowania, lub przyjmować zupełnie odpowiednie warunki—jest rzeczą zupełnie różną.

Nowa pożyczka ma na celu dostarczenie funduszy skarbowi państwa do wykupienia 5% obligacji kolejowych: poti-tyfliskiej, riazko-morszańskiej, warszawskiej, donieckiej, orłowsko-witebskiej, warszawsko-terespolskiej, brzesko-grajewskiej, bałtyckiej, łódzowsko-sewastopolskiej, 3-ich emisji rysko-dziwiskiej i tambowsko-kozłowskiej na ogólną sumę 69½ milj. rubli w złocie. Przeznaczenie pozostałej sumy nie zostało dotąd ostatecznie zdecydowane, ale z góry postanowiono nie używać najmniejszej nawet części pożyczki na potrzeby budżetowe, zarówno zwykłe, jak i nadzwyczajne.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”

Z PARLAMENTU NIEMIECKIEGO.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. prywat. Kur. W.)

Wczorajsze posiedzenie po wzruszeniach ostatnich godniowych cechowało się pewną trzeźwością. Sensację wywołało tylko ogłoszenie uchwały komisji regulaminowej, odrzucającej wniosek prokuratora w sprawie sądowego ścigania dep. Liebknechta i towarzyszy za niepowstanie z miejsca na posiedzeniu parlamentu z d. 6-go b. m. Wrażenie sprawiło w izbie także pojawienie się hr. Herberta Bismarka. Wiele deputowanych witało go serdecznie, wyrażając mu kondolencję z powodu śmierci matki. Hr. Herbert Bismark rozmawiał długo z ministrem wojny.

Parlament obradował w dalszym ciągu nad budżetem. Pierwszy zabrał głos narodowo-liberalny poseł Boettcher, który oświadczył się za dalszym rozszerzeniem systemu podatków pośrednich i za wykończeniem ustawodawstwa socjalnego. Południowo-niemiecki demokrat doktor Payer krytykował w długiej, pełnej temperamentu mowie całą politykę socjalno-gospodarczą rządu, i zapytał, dlaczego do gmachu nowego parlamentu nie pomieszczono dotąd napisu: „Niemieckiemu ludowi”. Upadek kan-

clerza Capriviego był dla południowych Niemiec nie-
miłą niespodzianką, która wywarła na umysły wpływ
przynębiający. Książę Hohenlohe zjednałby sobie
szybko popularność w południowych Niemczech, gdy-
by cofnął projekty podatkowe i projekt zaostżenia
kodeksu. Lewica towarzyszyła wywodom Payera
gorącymi oklaskami.

Antysemita Zimmermann polemizował przeciw Ca-
priviemu, którego polityka traktatów handlowych za-
dała śmiertelny cios rolnictwu niemieckiemu. Mow-
ca formułując dalej znane postulaty antysemitki, za-
dając organizacji rękodziel, uregulowania kwestji cze-
ładzi i reformy giełdy. Oświadcza on, że niektóre
paragrafy projektu ustawy przeciw stronnictwom
wywrotowym są nie do przyjęcia, występuje przeciw
podatkowi tytoniowemu z punktu widzenia socjalnego i
kończy apostrofą przeciw żydom, uzasadniając ko-
niecność świadomego swoich celów i dążeń stron-
nictwa antysemitki.

Izba odracza dalsze rozprawy nad budżetem do na-
stępnego posiedzenia.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Komisja regulaminowa parlamentu odrzuciła zapro-
ponowaną przez stronnictwo zachowawcze rezolucję,
dotyczącą rozszerzenia i wzmocnienia władzy dyscy-
plinarnej prezesa izby, uzasadniając uchwałę odrzu-
cającą tem, że rezolucja wykracza po za sferę kom-
petencji, służącej komisji.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Projekt ustawy przeciw stronnictwom wywrotowym
postawiono na jutrzejszym porządku dziennym par-
lamentu. Projekt podatku tytoniowego nie wszedł
dotąd do rady związkowej, gdyż pomiędzy rządami
nie przyszło dotąd do porozumienia.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. Agencji półn.) —
Sprawozdanie komisji regulaminowej w sprawie
wytoczenia procesu Liebknechtowi za obrazę majes-
tatu pomieszczone będzie na porządku dziennym
dopiero po obradach nad projektem ustawy przeciw
stronnictwom wywrotowym, które odbędą się po
świętach.

PRZYSZŁY PREZES.

Paryż 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Jako następcę zmarłego prezesa izby Burdeau wy-
mieniąją Brissona, Bourgeois, Méline'a, Ribota i Etien-
n'ea. Wybór nastąpi prawdopodobnie dopiero po No-
wym roku. Do tego czasu kierować będą kolejno wi-
ceprezesi.

Paryż 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Izba i senat uchwalili wyprawić Augustowi Burdeau
pogrzeb kosztem kraju.

POCHÓD Z POCHODNIAMI.

Budapeszt 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Wczoraj odbył się tutaj wspaniały pochód z pocho-
dniami na cześć cesarza z powodu sankcji ustaw ko-
ścielnych. W pochodzie uczestniczyło całe miasto.

SPRAWA GIOLITTIEGO.

Rzym 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Komisja pięciu nie skończyła dotąd badania doku-
mentów Giolittiego. Członkowie komisji zobowiązali
się słowem honoru, że treści ich nikomu nie wyjawia.

Rzym 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Pomiędzy dokumentami Giolittiego nie znalazły się
takie, które kompromitowałyby Crispiego. Giolitti za-
bezwzględnie przywłaszczenie sobie dokumentów ma
być oskarżony przed sądem.

Rzym 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Komisja pięciu podzieliła przedstawiony sobie mate-
riał na pięć części. Papiery prywatne Crispiego i je-
go żony, które Giolitti nabył od odprawionego rządy
domu Crispiego, postanowiła komisja zwrócić temu
ostatniemu (grzmiące oklaski izby). Papiery, odno-
szące się do banku i zmarłych senatorów, będą dru-
kowane. Zresztą znaleziono tylko kopje znanych
aktów. Skandalu spodziewanego nie będzie.

SPRAWA DREYFUSA.

Paryż 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Dzienniki występują energicznie przeciw wrzecznej
interwencji Niemiec na korzyść Dreyfusa, jakkol-
wiek półurzędowo zaprzeczono tej insynuacji, nie

budzącej zresztą żadnej wiary w poważniejszych sfe-
rach politycznych.

SPRAWA ARMENSKA.

Londyn 14-go grudnia. (T. pryw. Kur. W.) —
Minister spraw zewnętrznych, lord Kimberley, konfe-
rował z posłem tureckim w sprawie armeńskiej.
Oświadczył on posłowi, że Anglja zdecydowana jest
nie odstąpić od swoich żądań, sformułowanych w tej
sprawie.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Podobno wszystkie już mocarstwa, podpisane na tra-
ktacie berlińskim, otrzymały zaproszenie W. Porty
do udziału w ankiecie śledczej z powodu popełnio-
nych wrzeczono przez wojska tureckie okrucieństw
w Armenji.

WOJNA CHIŃSKO-JAPOŃSKA.

Londyn 14-go grudnia. (Tel. pryw. K. W.) —
Times donosi z Szanghaju: Dwie dywizje japońskie
wylądowały pod Taku i dążą ku Pekinowi. (Ponie-
waż, wedle dzisiejszej nocnej depezy, dwie dywizje
japońskie wylądowały pod Szan-hai-kwanem, na
północ od Pekinu, wnoszący należało, że wojska ja-
pońskie z dwóch stron koncentrycznie, od południo-
wego i północnego wschodu, dążą ku stolicy chiń-
skiej; przyp. red.) Wojska chińskie w Wei-hai-wei
zamierzają zbiedz, jeżeli japończycy zaatakują ten
punkt.

Londyn 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Times donosi z Szanghaju, że wicekról Nankinu wy-
znaczał nagrody na głowy japończyków. Wynika to
ze znalezionych z podpisem wicekróla dokumentów.

Londyn 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Z Kobe donoszą, że wkrótce z Hiroszimy udadzą się
do Chin nowe znaczne siły japońskie. Stoczona w d.
10-ym b. m. bitwa pod Kinkuahu była bardzo mor-
dereczą. Cztery tysiące chińczyków walczyło zacięcie
i uległo tylko wyborowej taktyce japończyków, którzy
zdobyli dwa sztandary i wiele broni.

Londyn 14-go grudnia. (Telegr. Ajen. półn.) —
Oddział drugiej armji japońskiej zajął bez oporu Fu-
czu na północ od portu Artura.

FERMENT NA KUBIE.

Madryt 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. W.) —
Według wiadomości nadeszłych z Kuby, zaszły tam
krwawe starcia pomiędzy zwolennikami a przeciwni-
kami samorządu wyspy.

Turyń 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Z powodu zaburzeń studenckich skonsygnowano
wojsko.

Paryż 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Wszystkie prawie dzienniki z oburzeniem odpierają
gwałtowne ataki Fiyara na ministra wojny jen.
Merciera.

Rzym 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Z powodu zaprowadzenia nowych podatków od zapa-
łek pięć fabryk zamknęło roboty.

Ateńy 14-go grudnia. (Tel. pryw. Kur. W.) —
Izba deputowanych odrzuciła 74 głosami przeciw 69
wniosek, żądający zniszczenia części plonu winogron
korynekich (na rodzynki), celem podwyższenia ceny.

Waszyngton 13-go grudnia. (T. pr. K. W.) —
Senat uchwalił 27 głosami przeciw 23 nie brać pod
obrady uchwalonej przez komisję finansową ustawy
w sprawie cukru.

Z sądów.

Sprawa Nikodema Erlicha.

W dniu dzisiejszym II-gi wydział karny sądu
okręgowego warszawskiego rozpoczął sadzenie spra-
wy znanego w Warszawie Nysena v. Nikodema Er-
licha, oskarżonego o oszustwo i zniszczenie doku-
mentu.

Współoskarżonym jest były pomocnik Erlicha —
Lindenfeld.

Komplet sądu składa się z sędziów: Brewerna (jako
przewodniczącego), Grünwalda i Sewastjanowa.

Oskarżenie popiera podprokurator Jegorow, obro-
nę zaś reprezentują: ze strony Erlicha — adw. przys.
J. M. Kamiński, a ze strony Lindenfelda — adw. prz.
Ettinger.

Świadków wezwano 20-tu, z których wszyscy pra-
wie stawili się na posiedzenie. Wobec tego sprawa
przeciągnie się zapewne do dnia jutrzejszego.
Św.

Lekarz i pacjentka.

W drugim wydziale karnym miejscowego sądu okręgo-
wego rozstrzygnięto onegdaj proces, będący echem pole-
miki osobistej, która toczyła się blisko trzy lata temu
w szpaltach Kurjera, pomiędzy jednym z miejscowych le-
karzy, panem Mieczysławem S., a jego pacjentką, panią
Marją A.

Ta ostatnia w nrze 10-ym naszego pisma z dnia 10-go
stycznia 1892 r. ogłosiła drukiem podpisany przez siebie
z imienia i nazwiska list otwarty, w którym, jako fakt,
„zasługujący co najmniej na podanie do publicznej wiado-
mości”, przytoczyła, iż dr. S., do którego zgłosiła się by-
ła po poradę lekarską, brutalnie się z nią obszedł. Wy-
stąpienie powyższe wywołało wnet odpowiedź w Kurjerze
(nr. 12 z r. 1892) ze strony dra S., który, zwąc list pani
A. „nędznym paszkwilem, od początku do końca kłamli-
wym i potwarczym”, utrzymywał, iż „pani ta nie mogła
się zdecydować na wypalenie brodawki na twarzy, a że
namyślanie się trwało zadługo, musiał więc przypomnieć
jej, że inni chorzy czekają; a nawet mąż tej pani obecny
sam robił uwagi swej histerycznej żonie”.

Wkrótce potem, w wykonaniu zapowiedzi, uczynionej
w powołanym powyżej liście, dr. S. wystąpił przeciwko pani
A. sądownie, z zarzutem kłamliwości jej listu i z osnutą
na owym zarzucie skargą karną o potwarz w druku (art.
1535 kod. karn.).

Sprawa ze skargi tej pierwotnie, skutkiem niestawie-
nietwa pani A., była osądzona zaocznie, i wyrokiem z d.
19 grudnia r. z. sąd okręgowy uznał winę pani A. z art.
1535 kod. karn. i skazał ją na miesiąc aresztu.

Od powyższego wyroku obrońca pani A., adw. Ceder-
baum, założył opozycję, w której obalał skargę dra S.,
dowodząc prawdziwości zarzutu, przytoczonego w liście
pani A. i powołując się w tej mierze na świadków.

W tym charakterze zbadano na posiedzeniu śródomem
trzy osoby.

Pierwsza z nich, pani Marja F., zeznaje, że chodziła
wraz z oskarżoną i jej mężem do dra S. Była to godzi-
na 4-ta po południu. Doktor jadł wówczas obiad,
a następnie spać się położył. Znużeni blisko godzinne
czekaniem, państwo A. zagnieśli lokaja, by doktora obu-
dził. Wówczas pani F. wraz z nimi weszła do gabinetu,
z kądem atoli, nie znosząc widoku żadnej operacji, wyszła do
poczekalni w chwili, gdy dr. S. wyjął instrumenty. W pa-
rę minut potem z gabinetu wyszła pani A., rozgorączko-
wana i rozdrażniona, i na pytanie, co się stało, odrzekła:
„Ależ to skończony grubijanin”.

P. Witold A. (mąż oskarżonej) zeznaje, że był razem
z żoną u dra S., który miał być wypalić jej narośl na
twarzy. „Czy to będzie boleło?” — pytała oskarżona.
„Ani przedtem, ani potem” — odparł szorstko lekarz i, roz-
paliwszy platynę, przystąpił do pacjentki. Ta zeskoczyła
z fotelu, mówiąc: „Ależ, doktorze, pozwól mi zebrać siły!”
„To po coś pani tu przyszła; ja nie mam czasu na kaprys-
sy!” — woła na to dr. S., odrzucając platynę. „Czyż pa-
nu zależy na tem, ażebym wyszła bez operacji?” — pyta
znowu żona. „Zależy, zależy!” — przedrzeźnia z odpo-
wiednią mimiką dr. S., a całe to jego zachowanie się znie-
wolilo pp. A. do wyjścia.

Trzeci świadek, p. Lucjan S., był wezwany, ażeby po-
świadczyć w ogóle szorstkość oskarżyciela w obejściu się
z pacjentami. Zeznaje on, iż gdy raz po wyrwaniu zęba
przez dra S. plukał długo usta, zniewolony do tego obli-
wym krwotokiem, lekarz wyrwał mu z dłoni szklankę, wo-
lając: „W domu, a nie tutaj; tu inni na mnie czekają.”
Do matki świadka, staruszki, gdy ta krzyknęła z bólu po
wyrwaniu zęba, dr. S. miał zawołać: „Proszę mi nie wy-
straszać klientów”. Wreszcie ofiarą grubijanśkiego obej-
ścia się ze strony skarżącego była też podobno jedna zna-
joma świadka.

Po wysłuchaniu powyższych świadków sąd okręgowy
w komplecie, złożonym z prezesa p. Pletza, członka sądu
Śniesarewskiego i sędziego śledczego Sztukowskiego, wy-
dał wyrok uniewinniający oskarżoną.

Dr. S. na posiedzeniu nie był obecny.

Fr. N.

Odpowiedzi Redakcji.

— *Ciekawym czytelnikom.* — Drugie wydanie studjum Teo-
dora Jeske-Choińskiego „Na schyłku wieku” wyjdzie z pod
prasy w drugiej połowie b. m.

— *Ciekawemu z ul. Hożej.* — W dawnej polszczyźnie przez
„czabany” rozumiano wielkie woły stepowe, podolskie, zaś
przez „czabanki” wielkie krowy podolskie. Tak np. Strzy-
kowski mówi: „Czernice trzode pasie, czabany i świwie”.
Volumina legum (4, 82) przytaczają: „Oł od wołów czabanów,
które z Wołoch, Multan prowadzą”.

— *Pani J. M.* — J. Belejowska: „Grafologia, nauka pozna-
wania charakteru człowieka z jego pisma”, rs. i kop. 20.

— *Pani Adolfinie.* — Co do pierwszego punktu, radzimy zaop-
atrzyć się w książeczkę p. t. „Zwyczajne towarzyskie” (*Le
sacoir-vivres*); książeczka ta drobniutko poinformuje sz. panią
o zwyczajach, jakie należy zachować przy składaniu wizyt. Co
zaś do drugiego punktu, to z uwagi, iż nieraz jeszcze prawdo-
podobnie przytrafi się jakie niezrozumiałe wyrażenie, które

jednak z konieczności sz. pani zmuszona będzie wytłumaczyć sobie, zalecamy nabyć „Słowniczka wyrazów obcych, używanych w mowie potocznej i w druku”; cena rs. 1.

— *Dawidemu prenumeratorem.* — Pięćdziesiątka z r. 1836-go, 37-go i 38-go należą do pospolitych. Jeżeli są bardzo dobrze zachowane, można za nie od amatora otrzymać po kop. 15 wyżej nad wartość nominalną.

— *Panu F. Notabene.* — Akademia handlowa w Antwerpii należy do najwyższych w rodzaju tym zakładów naukowych. Adres: *Institut supérieur de Commerce, à Anvers, Belgique.* Po krewno zakłady istnieją w Lipsku, Gruz, Wiedniu i t. d.

— *Panu F. stalemu prenumeratorem.* — Wynalazca „domów przenośnych” obecnie jest w Petersburgu; adresu jego nie znamy.

— *Panu X. Y. Z.* — Z uwagi, iż nadesłana odbitka jest bardzo niewyraźna, żądanie przeto objaśnienia udzielić nie możemy.

— *Panu A. Ch.* — Wyrażenie „deka” jest skróceniem wyrazu „dekagram”, który, według miar dziesiętnych, oznacza 10 gramów. Skrócenia takie w potocznej mowie praktykują się niemal wszędzie, w Austrii zaś są w powszechnym użyciu.

— *Panu Z. T. w Łodzi.* — W celu otrzymania pozwolenia na otwarcie zakładu drukarsko-litograficznego w mieście powojennym należało odpowiednio podanie na imię gubernatora właściwej guberni złożyć na ręce miejscowego polniomajstra, który sprawie całej nada już z urzędu przynależny kierunek.

— *Panu A. C. w Broku.* — Chcąc wyrobić otwarcie urzędu pocztowego w osadzie należy z odpowiednim podaniem wystąpić do naczelnika miejscowego okręgu pocztowo-telegraficznego, od którego decyzji sprawa ta jest zależna.

— *Jednemu z prenumeratorem.* — Przez wyrażenie „dezert” rozumie się w ogóle żołnierza, który zbiegł z wojska. — Według naszej pisowni pisze się „protokół”, chociaż błędnie nie będzie, jeżeli w miejsce „u” użyje piszący „o kreskowane”.

— *Panu J. K. stalemu prenumeratorem.* — O ile wiemy, w wydadku tym egzamin wstępny jest wymagany.

— *Stalemu prenumeratorem z ul. Wielkiej.* — Kierującym sprawami kasy rektora Mianowskiego jest p. Dajka, dyrektor Banku handlowego w Warszawie.

— *Mieszkaniec małego miasteczka.* — *Biblioteka romansów i powieści* wychodzi w zeszytach tygodniowych i zawiera: powieści oryginalne i tłumaczone, utwory dramatyczne i poetyczne, pamiętniki, odczyty i t. d. Prenumerata kwartalna łącznie z przesyłką pocztową wynosi rs. 1 kop. 70.

Wiadomości handlowe.

Telegramy.

Berlin 14-go grudnia. (Tel. pr. Kur. War.) —

Ruble w gotówce **221 15** (wczoraj 221.25)

Ruble na dostawę **221 25** (wczoraj 221.50)

Giełda.

Warszawa, 14-go grudnia.

Dzisiejsze poranne szacowania berlińskie zapowiadały nam jednomyślnie kurs 221.50, co się równa kursowi 45.15 bez kosztów, gdy Petersburg cenil Londyn z terminem trzymiesięcznym po rs. 9.23 $\frac{1}{2}$. Nasze zebranie giełdowe dzisiejsze rozpoczęło obroty kursem 45.37 $\frac{1}{2}$ (odpowiadającym kursowi 220.40 m. bez kosztów) za Berlin wpłaty i podniosło tę cenę do 45.47 $\frac{1}{2}$ (t. j. 219.90 m. za 100 rs.). Różnice tworzyły dziś 10 kop. i 2 $\frac{1}{2}$ kop. przy porównaniu wczorajszego kursu końcowego na korzyść Berlina. W dostawach nie robiono dziś nic zupełnie.

Waluty obce w średnim ruchu. Krótkim Berlinem obrabano po 45.37 $\frac{1}{2}$, 45.40, 45.42 $\frac{1}{2}$, 45.45 i 45.47 $\frac{1}{2}$, przeważnie jednak po kursach 45.42 $\frac{1}{2}$ i 45.45. Londyn krótki brano po 9.22 i 9.23. Paryż krótki oraz Wiedeń krótki bez obrotów.

Z końcem giełdy żądano: za Berlin krótki 45.60, za Londyn krótki 9.26, za Paryż krótki 37.15 i za Wiedeń krótki 75.10.

Dyskonto bankowe w Berlinie 3%, w Londynie 2%, w Paryżu 2 $\frac{1}{2}$ % i w Wiedniu 4% w stosunku rocznym.

Dyskonto zaś giełdowe w Berlinie 1 $\frac{1}{2}$ %, w Londynie 1%, w Paryżu 1 $\frac{3}{4}$ % i w Wiedniu 3 $\frac{1}{4}$ % w stosunku rocznym.

W papierach obroty średnie, przy tendencji bez zmian. Żądano za listy likwidacyjne po 97.65 i po 97.25, stosownie do wielkości odcinków, bez nabywców. Pożyczki premjowe z roku 1864-go I-ej em. ceniono po 246, a zabrano kilka po 245, za premjówki II-ej emisji z r. 1866 żądano po 223 i po 190.50 listy premjowe szlacheckie.

Renty 4% państwowej z roku 1894-go nabyto kilka tys. po 95, przy żądaniu po 95.25.

Pożyczki 4% wewnętrzne chciano zbywać po 96. — wszystkie cztery serie.

Listy 4 $\frac{1}{2}$ % zastawne ziemskie starano się umieścić po 99.55, a umieszczono kilkanaście tysięcy rubli po 99.30 i 99.35.

Listy 5% zastawne miasta Warszawy ofiarowano po 101.15 dwa ostatnie serie, a nabyto kilkanaście tysięcy rubli najmłodszej serii po 100.90 i 100.95.

Akcje w bardzo dużym i żywym ruchu, przy tendencji mocnej. Nabyto kilkanaście akcji Towarz. południowo-russkiego dniewrowskiego po 2425 i 2420, kilkanaście sztuk do końca b. m. po 2435 i do końca stycznia r. p. po 2450 i 2440. Kupiono kilkanaście akcji Tow. fabr. cukru Czersk z kuponem dywid. po 270, oraz kilkanaście akcji Tow. fabr. cukru Józefów również z kuponem po 280. Wzięto kilkanaście akcji Towarz. Lilpop, Rau i Loewenstein po 855. Kupiono kilkadziesiąt akcji Tow. zakładów górniczych Starachowickich po 246, 248 i 250,

oraz kilkadziesiąt z dostawą do końca stycznia r. p. po 253. Za kilkadziesiąt akcji zakładów putiłowskich zapłacono po 166, 166.50, 167, 167.50, 168, 169. — 169.50 i 170 i kilkadziesiąt do końca b. m. po 167.50 i 171. Zapłacono za kilkadziesiąt sztuk akcji Tow. zakł. briańskich po 340, 339, 337, 335, 334, 333, 332 i 334 do końca b. m. po 336, 335 i 334, i do końca stycznia r. p. po 338, 339 i 340.

W żądaniu kupony celne po rs. 1.48.

Monety notowano: półimperjały nowe po rs. 7.40, marki w gotówce po 45.50, guldeny w gotówce po 74.75 kop. i franki w gotówce po 37.25 kop.

Godzina 12-ta. Usposobienie giełdy dla walut obcych mocne, dla papierów procentowych cokolwiek lepsze, a dla dywidendowych mocne.

Okowita. Cena dystylatorów. Wiadro 100%, rs. 10.99 $\frac{1}{2}$ do rs. 11.05 $\frac{1}{2}$ netto. Wiadro 78% rs. 8.75 do rs. 8.80 — b%. Liczne zaofiarowania. Dowozy znaczne. Usposobienie słabsze.

Informacje.

— 3 $\frac{1}{2}$ % Pożyczka złota z roku 1894-go.

Dowiadujemy się z poważnego źródła, iż w tutejszym Banku państwa podpisy na nową 3 $\frac{1}{2}$ % pożyczkę były bardzo nieliczne.

Podpisało zaledwie kilka osób na kilkanaście obligacji.

— D. 19-go b. m. rozpocznie się w Petersburgu zjazd kolejowy w sprawach taryfowych i konwencyjnych. Między innymi kwestjami zdecydowana zostanie sprawa obniżenia taryfy na przewóz cegły ogniotrwałej oraz nowych worków.

— Akcje Towarzystwa sosnowieckiego kopalni węgla w tych dniach dopuszczone zostały do urzędowego notowania na giełdzie paryskiej. Obligacje tego Towarzystwa notowane są w Paryżu od roku.

— Towarzystwo fabryki cukru „Ciechanów” wykazuje, według bilansu za rok operacyjny 1893/4, zysku 71,115 rs., z których odpisano na amortyzację maszyn, budowli i t. d. rs. 20,000, na długie niepewne rs. 2,070.58. Z pozostałych rs. 49,044.60 k. potrąca się podatek skarbowy w ilości 2,452.20, a reszta, jako czysty zysk od kapitału zakładowego, wynoszącego pół miliona rs. czyni 9%. Kapitał amortyzacyjny przedstawia 200,000 rs.

— Towarzystwo fabryki cukru „Leonów” wykazuje, stosownie do bilansu za rok operacyjny 1893/4, brutto zysku rs. 43,242.73, z których przepisano na kapitał amortyzacyjny rs. 37,500, na kapitał zapasowy rs. 1383.59, na wynagrodzenia dla dyrekcji, zarządu i t. p. rs. 4,072. Kapitał Towarzystwa wynosi rs. 1,271,994 kop. 9.

— Towarzystwo fabryki cukru „Józefów” wykazuje zgodnie z bilansem za rok 1893/4 zysku czystego rs. 99,747.55, z których odpisano na rozmaite cele rs. 65,747.55, a resztę, rs. 34,000, przeznaczono na dywidendę w stosunku 4% od kapitału akcyjnego, wynoszącego rs. 85,000. Kapitał amortyzacyjny przedstawia rs. 816,490.82 $\frac{1}{2}$, kapitał zapasowy rs. 19,124.59.

— Towarzystwo fabryki cukru „Michałów” wykazuje, zgodnie z bilansem za rok operacyjny 1893/4, zysku czystego rs. 25,279.30, z których udziela dywidendy rs. 18,000 czyli 3% kapitału zakładowego, wynoszącego rs. 600,000. Kapitał amortyzacyjny wynosi rs. 162,911.98, kapitał zapasowy rs. 22,241.73.

— Towarzystwo przemysłowe „Łeśmierz”, wedle bilansu za rok 1893/4. Zysk z fabryk cukru, gospodarstwa rolnego, lasu, browaru itp. wynosi rs. 197,346.16; z tych potrąca się na amortyzację budowli maszyn i aparatów rs. 32,771.23, 5% na podatek skarbowy rs. 6,623.23, 15% na kapitał zapasowy rs. 23,692.76, 5% na wynagrodzenia dla członków zarządu rs. 6,712.92, do specjalnej rezerwy rs. 10,000, a z pozostałych rs. 117,546.02 wypłacono dywidendy 114,000 czyli w stosunku 9 $\frac{1}{2}$ % od kapitału zakładowego, wynoszącego rs. 1,200,000. Kapitał zapasowy wynosi rs. 95,723.54, fundusz amortyzacyjny rs. 193,313.39, a rezerwa specjalna rs. 30,000.

Sprawozdania z targów.

— **Magazyny tranzytowe przy stacji Praga kolei warszawsko-terespolskiej.**

Sprawozdanie z dnia 13-go grudnia r. b.

	przyszło:	wyszło:	pozostaje:
	wag.	wag.	2 wagonów
Żyta	4	1	145
Owśa	—	—	—
Maki żytniej	—	—	—
Maki pszennej	1	—	75
Kaszy jaglanej	—	—	133
Kaszy gryczanej	—	—	24
Ryżu	—	—	—
Pszenicy	1	2	55
Jęczmienia	—	1	47
Grochu	1	—	3
Gryki	2	2	72
Cebuli	—	—	—
Fasoli	1	—	3
Łoju	—	—	—
Makuchów	—	—	—
Maki kartoflanej	—	—	—
Kukurydzy	—	—	—
Soli	—	—	—
Rodzyneków	—	—	—
Prosa	—	—	—
Tranu	—	—	—
Razem	11 wagonów	6 wag.	567 wagonów

Targ zbożowy na placu Witkowskiego w dniu 14 grudnia. — Dowozy ograniczone, składały się tylko z drobnych partyjek ziarna, jak zwykle w piątek. Pszenicy wystawiono na sprzedaż 150 korcy, obrotów zupełnie nie było. Żyta ofiarowano 300 korcy, wyborowy towar nabywano po 2.90 do 2.07 $\frac{1}{2}$, średni po 2.85. Owśa 300 korcy rozprzedano po 2.10 do 2.30 stosownie do gatunku. Siano sprzedawano po 25 do 30 kop. słome po 17 do 18 kop. za pud.

— **Artykuły żywności** (z dnia 14-go grudnia 1894 r.). — Ruch wielki wrzał dziś na wszystkich punktach targowych, bo dostawcy i to nawet z odleglejszych podmiejskich okolic z produktami przybyli, niezależnie od przekupniów, których też zawsze nie brak, a za zakupem świeżych produktów także sporo osób krążyło po targach. Ceny były następujące: **Chleb** — pyłowy bochenek trzy-funtowy 9—9 $\frac{1}{2}$ kop., razowy 1 $\frac{1}{2}$ —2 kop., chleb tak zwany osiewany funt 2—2 $\frac{1}{2}$ kop., na straganach i w koszach chleb pyłowy świeży i czerstwy bochenek trzy-funtowy po 8—8 $\frac{1}{2}$ kop. Bułki wszelkich gatunków świeże po dwie 1 $\frac{1}{2}$ kop., za trzy 2 $\frac{1}{2}$ kop., bułki czerstwe za dwie 1 $\frac{1}{2}$ k.

Mięso wciął w wysokiej cenie. **Wołowina** w lepszych częściach 18—14 kop., w gorszych 11—12 kop. **Ocielina** na funt z ćwierci 14—16 kop., w innych częściach od 11—12 k. **Baranina** dyszek i comber 12—13 kop. w innych częściach od 9—11 kop. **Wieprzowina** od szynki 15—20 kop., szynki wędzonej funt 45—47 $\frac{1}{2}$ kop., kielbasy wędzonej 20—22 $\frac{1}{2}$, schabu funt 15—18 kop., słonina świeża i sadło 18—20 kop., słonina solona 20—22 kop., szmalc funt 20—24 kop. **Prosięta** sprzedają od kop. 60 do rs. 2.00. — **Drób** jak dawniej: indyki od rs. 2.00 do 2.50, indyczki od kop. 80 do rs. 1.50, kapłony od rs. 1.10, pulardy od 80—90 kop., kaczki od 45—50 kop., kaczki większe od 60—65 kop., gęsi żywe od kop. 75 do rs. 1, bite rs. 1.10 do 1.50, kury od 70—95 kop., perliczki 55—76 k. Kureczka młode od 20—35 kop. — **Zwierzyna**: zająca od kop. 80 do rs. 1 kop. 20 za sztukę, sarny od rs. 8 do 12 sztuka.

Płactwo dzikie: kuropatwy sztuka 50—55 k. — **Ryby** drożej, łosoś świeży funt rs. 1, wędzony kop. 75, sandacz świeży funt 14—18 kop., szczupaki i karpie żywe funt 25—35 kop., szczupaki śnięte funt 15—25 kop., karpie śnięte 15—18 kop., wszelkie inne ryby funt 8—10 kop. **Raków** drobnych kopa od rs. 1, większych od rs. 1.50 do rs. 2 kop. 50 płacono. Śledzie: ułiki sztuka 4—5 kop., śledzie wędzone sztuka od 2 $\frac{1}{2}$ —3 kop., śledzie tak zwane łososiowe sztuka 3—4 kop., śledzie żywe sztuka 2—3 kop., na kopy rs. 1.10 do 1.75. — **Nabiał** drożej, mleko niezbierane kwarta od 8—9 kop., zbieranego 4—4 $\frac{1}{2}$ kop., śmietanki kwarta 12—15 kop., śmietany 30—35 kop., masło bez soli 35—40 kop. funt, solonego od 30—32 $\frac{1}{2}$, masło na kwarty 50—60 kop., masło śmietankowe funt kop. 45, ser zwyczajny 8—20 kop. ser owczy 15—25 kop. za baryłkę, śmietankowy funt 16—18 kop., ser szwajcarski kop. 20 funt, twarożki 10—15 kop., jaja za kopę od rs. 1.45—1.60, na sztuki świeże u włościanek po 2 $\frac{1}{2}$ do 3 kop. płacono.

Oleje: rzepakowy kwarta 36—40 kop., słonecznikowy 42—45. **Owoce**: gruszek funt 12—15 kop., na sztuki 3—4 k., jabłek tak samo, winogron funt 20—30 k., orzechów kwarta 9—12, orzechów włoskich kopa od 15—18 kop., orzechów tureckich kwarta 15—16 kop., cytryny sztuka sprzedawano 2 $\frac{1}{2}$ —3 kop. pomarańcze sztuka 6—7 powidła funt 10—15 kop., miód funt 17 $\frac{1}{2}$ —30 kop., maku kwarta 18—20 kop., grzybów wianek 25 do 30 kop., grzybów suszonych funt 40—50 kop., pieczarek biały 25 kop. — **Warzywa**: pietruszki pecezek 2—4 kop., cebuli pecezek 2—3 kop., chrzanu pecezek 8—10 kop., rzodkiew białą 2—3 kop., rzodkiewki pecezek 1 $\frac{1}{2}$ —2 kop., bani sztuka 10—12 kop., kalafioru sztuka 3—10 kop., buraków pecezek 2—3 kop., szczypiorku pecezek 1—1 $\frac{1}{2}$ kop. Rzepy pecezek od 3 do 5 kop. Marchwi pecezek 2—3 kop. Kalarepy pecezek od 1—5 kop. Kartofli garniec 3 $\frac{1}{2}$ —4 kop., kapusty główka 4—7 kop., pomidorów sztuka 2 $\frac{1}{2}$ —3 $\frac{1}{2}$ kop. Korniszonów biały od 6 do 10 kop. Kapusty czerwonej główka 8—12 kop. Na furach u włościan korzec kartofli od rs. 1.20 do 1.30, kapusty kopa rs. 1.50 do rs. 2 kop. 60.

Nafta. Cena nafty wynosi 18 do 19 kop. w Caryynie bez kosztów i rs. 1.22 franco rezerwar z akcyzą w Warszawie.

Usposobienie nie wyrażne.

Cement bez zmiany, przy usposobieniu słabym. Ceny nominalnie niezmienione.

Wapno mocno, przy cenach bez zmiany. Sulejowski drzewem palone rs. 1 kop. 25, węgiem palone rs. 1 kop. 5, radomskie rs. 1 kop. 8, opoczyńskie rs. 1 kop., inne marki rs. 1 za korzec 250-funtowy.

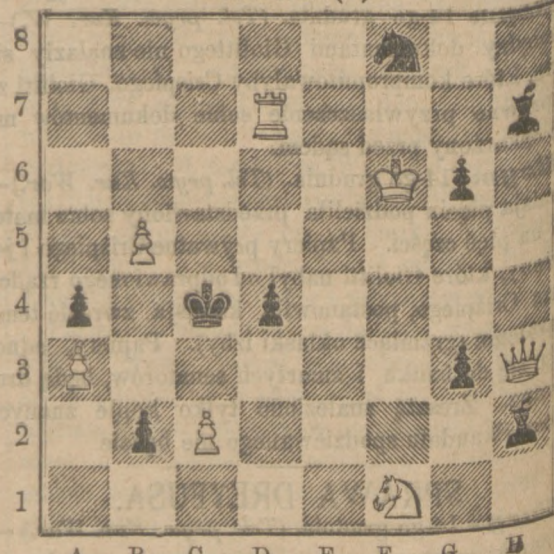
Szachy.

Następujące zadania odznaczone zostały głównymi nagrodami na konkursie niderlandzkiego związku szachowego w Rotterdamie.

ZADANIE 402

(W. Meiners). (1-sza nagroda)

CZARNE (9).

BIAŁE (7).

Mat za trzecim posunięciem.

ZADANIE 403.

(F. Schulte). (2-ga nagroda).

Białe: K. H1, D. F8, L. D1, S. A5, E4, P. F5. (6)
Czarne: K. D3, S. G7, P. C7, F6. (4)
Mat za trzecim posunięciem.**ZADANIE 404.**

(A. Westenberg). (1-sza nagroda)

Białe: K. H6, D. D8, W. G1, L. A6, C1, S. C5, H3, P.
C2, C6, E7, F4, H5. (12).
Czarne: K. F3, W. C4, L. D5, P. C3, F3. (5)
Mat za drugim posunięciem.**ZADANIE 405.**

(W. Meiners). (2-ga nagroda).

Białe: K. H1, D. G8, W. F2, S. C4, H3, P. C3, H4. (7).
Czarne: K. E4, W. H5, P. C5. (3)
Mat za drugim posunięciem.**Partje z turnieju w New-Yorku.**

288. Partja hiszpańska.

D. Baird—białe. W. Steinitz—czarne.

1) E2-E4, E7-E5. 2) G1-F3, B8-C6. 3) F1-B5.
4) A6-A4. 5) B5-A4, D7-D6. 6) D2-D4, C8-D7. 7) 0-0, G8-E7 (w partji przeciwko Hymesowi w tymże turnieju Steinitz grał 6) ... B7-B5, poczem nastąpiło: 7) A4-B3, C6-D4. 8) F3-D4, E5-D4. 9) C2-C3, D4-C3. 10) D1-D5, D7-E6. 11) D5-C6+, E6-D7. 12) C6-D5, D7-E6 (remis). 7) C1-G5, H7-H6. 8) G5-E3, B7-B5. 9) A4-B3, E3-D4. 10) E3-F4, G7-G5. 11) F4-G3, F8-G7. 12) B3-D5, 0-0. 13) C2-C3, E7-D5. 14) E4-D5, D4-C8. 15) B1-C3, C6-E7. 16) F3-D4+, B5-B4. 17) C8-E2, E7-D5. 18) D1-B3, D5-B6. 19) B3-C2, F7-F5. 20) F2-F4, C7-C5. 21) C2-B3+, G8-H8. 22) D4-F3, D7-A4. 23) B8-D3, A4-B5. 24) D3-C2, G5-G4. 25) F3-H4, B6-D4. 26) A1-D1, B6-C4. 27) G3-F2, A8-E8. 28) F1-E1, C4-E3. 29) F2-E3, E8-E3. 30) G2-G3, F8-E8. 31) D1-D2, E3-E4. 32) G1-F2, C5-C4. 33) C2-D1, C4-C3. 34) B2-C3, B4-C3. 35) D2-D5, E4-E2+. 36) E1-E2, E8-E2+. 37) F2-G1, C3-C2. 38) D1-E2, C2-C1D+. 39) E2-D1, F6-D4+. 40) D6-D4, G7-D4+. 41) G1-G2, B5-C6+. 42) G2-F1, C1-D1+ i mat.

289. Zaczęcie Zukertorta.

A. Albin—białe. J. Showalter—czarne.

1) G1-F3, D7-D5. 2) D2-D4, G8-F6. 3) E2-E3, E7-E6. 4) F1-D3, B7-B6. 5) F3-E5, C8-B7. 6) 0-0, F8-D6. 7) F2-F4, B8-D7. 8) B1-D2, 0-0. 9) F1-F3, F6-E4. 10) F3-H3, F7-F5. 11) D2-F3, D7-F4. 12) C1-D2, D8-E8. 13) D1-E2, E4-D2. 14) E2-D2, C7-C5. 15) C2-C3, C5-C4. 16) D8-C2, F6-E4. 17) D2-E2, B6-B5. 18) G1-H1, A7-A5. 19) A1-G1, D6-E5. 20) F3-E3, B5-B4. 21) G2-G4, A8-A6+. 22) C2-E4, F5-E4. 23) G4-G5, B7-C8. 24) H3-H7, G8-H7. 25) G5-G6+, H7-G8. 26) E2-H3, F8-F5. 27) H5-H7+, G8-F8. 28) H7-H8+, F8-E7. 29) H8-G7+, E7-D6. 30) E5-F7+, D6-C6. 31) F7-E5+, F5-E5. 32) F4-E5, C8-D7. 33) G1-F1, A6-A8. 34) F1-F7, A8-D8. 35) H1-G2, B4-C3. 36) D2-C3, D7-C8. 37) A2-A4, E8-H8. 38) G7-H8, D8-H8. 39) G6-G7, H8-G8. 40) H2-H4, C8-D7. 41) G2-G3, D7-E8. 42) F7-E7, C6-B6. 43) G3-F4, E8-A4. 44) H4-H5, A4-E8. 45) H5-H6 i czarne poddały się.

Spostrzeżenia meteorologiczne.**Sprawozdanie stacji w Warszawie z dnia 14-go grudnia r. b.**

	Barom.	Wilg.	Wiatr	Temp. C.	Temp. R.
D. 13-go g. 9 w.	757.4	94	W	-7.0	-5.6
D. 14-go g. 7 r.	760.2	100	PdW	-10.8	-8.6
" g. 1 pp.	759.7	94	Pd	-7.8	-6.1
W ciągu d. 13-go	Temperatura najniższa C. -7.0=R. -5.6				
b. m.	najwyższa C. 0.5=R. 0.4				
	Wysokość wody spadłej mm. 0.0.				

Sprawozdanie międzynarodowe z d. 12-go grudnia r. b., godz. 7 rano:

Stacje	Stan barom. poziom +700	Temperatura Celsjusza	Wiatr siła 1-12	Stan nieba	Opad w milimetrach	Temperatura maksymalna	Temperatura minimalna
Abbazja	69.2	1.2	0	pogodnie	—	8	1
Berlin	70.9	-4.9	PdW 2	mgła	—	—	—
Biarritz	68.1	12.3	PdZ 2	deszcz	—	—	—
Budapeszt	71.1	-5.1	PdZ 1	pogodnie	—	3	-6
Bukareszt	70.5	-2.4	W 1	pochm.	1	3	-2
Christiansund	58.6	7.4	ZPd 2	pochm.	—	—	—
Genewa	70.7	-4.0	0	mgła	—	—	—
Gleichenberg	78.5	-7.2	PnZ 1	pogodnie	—	2	-8
Hamburg	67.9	-3.2	PdW 1	mgła	—	—	—
Ischl	73.7	-8.2	PdW 2	1/2 pochm.	—	-1	-8
Kijów	68.5	-14.2	0	3/4 pochm.	1	5	5
Konstantyn.	64.4	5.4	PnW 4	deszcz	—	9	5
Kopenhaga	68.4	8.4	PdZ 3	mgła	—	1	-2
Kraków	73.2	-2.2	ZPd 1	pochm.	—	2	-1
Lwów	69.7	-1.8	PnZ 1	pochm.	—	17	12
Malta	62.4	15.0	Z 3	deszcz	—	0	-8
Monachjum	69.2	-7.3	PnW 1	1/2 pochm.	—	—	—
Moskwa	71.0	-13.1	PnW 1	pochm.	—	—	—
Nizza	68.9	2.9	0	1/4 pochm.	—	—	—
Odessa	—	—	—	—	—	—	—
Paryż	66.9	-2.9	Pd 2	pochm.	—	3	-4
Petersburg	68.8	-2.7	Pd 2	pochm.	—	—	—
Praga czeska	73.6	-3.3	Z 3	pochm.	—	-1	-4
Rzym	66.8	3.8	Pn 4	1/4 pochm.	—	14	3
Stokholm	66.5	1.3	PdZ 2	pochm.	—	5	1
Triest	69.8	1.9	WPn 5	pogodnie	—	1	-4
Wiedeń	72.9	-2.8	PnZ 1	pochm.	—	—	—

Zakład chirurgiczny**Dra Adama Przyborowskiego**Sewerynow 5, róg Oboźnej.
przyjmuje chorych na stałe pomieszczenie. Ambula-
toryum; porada 30 kop., od godz. 10—12. 1430**Szpital chirurgiczny i ginekologiczny****Dra SOLMANA,**

Warszawa, aleja Szucha 9.

Pobyt i leczenie w oddzielnych pokojach rs. 2 do
4-ch, w salach wspólnych rs. 1 kop. 50 dziennie. 5504**Dr Edmund Schayer**

Senatorska 17,

przyjmuje od 4½—6½ po południu. 5742

Dr JELENKIEWICZpowrócił: przyjmuje do 11-cj zrana i od 4—6-ej po
pol. Senatorska 26. 6675**Dr Z. Dmochowski**po powrocie do zdrowia rozpoczął przyjęcia. Choro-
by piersi, krtani, gardła i nosa. Chmielna 33, 5—7.**Dr. Józef LUXENBURG**Ordynator kliniki chorób wewnętrz. w szpit. św. Du-
cha, przeprowadził się na ul. Chłodną 32. 5628**Porady prawne** od rs. 2 do 25, przyjęcia od
9½—10 r., 5—7 w. Adw. prz. **W. Horodyski**, **W. spólna 40, m. 1.** 5533— **Elixir** do zębów dra Piotrowskiego, tudzież
inne **elixiry i proszki do zębów** poleca apte-
ka **L. Ziemskiego**, magistra farmacji, **Mar-
szalskowska** wprost **Zielonego placu**. 1381**"CORICIDE"****Amerykański plaster na odciski**
poleca skład materiałów aptecznych **Urban-
wicza i Różckiego**, Krakowskie-Przedmie-
ście № 17, wprost kościoła po-karmelickiego. 2r

Cena pudełka 35 kop.

Do żelaznej giserni w Kijowieposzukuje się zdolnego gisera, piśmienne oferty, Ho-
tel Brulowski w Warszawie dla Zarybskiego. 5744**Gabinet dentystyczny L. Rozemberga****Nowy-Swiat 36**, wyjmowanie zębów plombo-
wanie i sztuczne zęby. 5620**NAJTANIEJ****Zabawki i Gry dzieciinne,****ŁYŻWY,**oraz wiele przedmiotów do domowego
użytku, poleca**Alfred Orthwein,**

Czysta 8. 5787

Nowy transportkoni zaprzęgowych i wierzchowych; w tych **para-
karosjerów** klacze 6-werszkowe nadzwyczaj
piękne oraz para jukierów węgierskich złote kaszta-
ny; nadeszły do **Nowego Tattersalu Tre-
backa** № 11. 1485**Rada zarządzająca
Towarzystwa**

drogi żelaznej

WARSZAWSKO-WIEDEŃSKIEJma zaszczyt zawiadomić, że poczynając od dnia 21
grudnia (2 stycznia) 1894/5 r., poniżej wymienione
papiery wartościowe:1) Przedpłata na poczet dywidendy za rok eksplo-
atacyjny 1894 № 28 po rs. 1 kop. 50 na akcję.

- 2) Umorzone w roku 1894 obligacje serji I-ej.
- 3) Kupony procentowe za drugie półrocze 1894 ro-
ku od obligacji serji I ej № 69 za potrąceniem 5%
podatku skarbowego.
- 4) Umorzone w roku 1894 obligacje serji VII-ej.
- 5) Kupony procentowe za drugie półrocze b. r. o
obligacji serji VII-ej № 9

wyplacane będą:

w Warszawie, w kasie głównej Towarzystwa;
w St.-Petersburgu, w filji warszawskiego Banku
handlowego;
w Berlinie, w dyrekcji „Disconto Gesellschaft”
lub w Banku kredytowym Środkowych Niemiec;
w Wrocławiu, w „Schlesischer Bankverein”;
w Frankfurcie n. M., w domu bankierskim M. A.
de Rothschild i Synowie i w domu bankierskim J. I.
Weiller Synowie;
w Dreźnie, w Banku drezdeńskim;
w Amsterdamie, w domu bankierskim Lippmann,
Rosenthal i Spółka;
w Brukseli, w domu bankierskim Balser i Spółka
w Londynie, w „Deutsche Bankfiliale”;
w Krakowie, w Banku galicyjskim dla handlu i
przemysłu;
w Paryżu, w Towarzystwie „Crédit Lyonnais”.
Niezależnie od powyższych walorów, poczynając
od powyżej wymienionej daty, wyplacane będą:
6) Wylosowane w r. 1894 4% obligacje emisji
1890 roku.
7) Kupony od tych obligacji za drugie półrocze
1894 r. № 9.

w Warszawie, w kasie głównej Towarzystwa;
w St.-Petersburgu, w petersburskim banku Dy-
skontowym,
w międzynarodowym banku Handlowym,
w ruskim banku dla handlu zewnętr-
nego,
lub w filji warszawskiego banku Handlo-
wego,
w Berlinie, w dyrekcji „Disconto-Gesellschaft”,
w domu bankierskim pp. Mendelsohn et
Comp., w domu bankierskim S. Blei-
chreder,
lub w banku kredytowym Środkowych
Niemiec;
w Wrocławiu, w „Schlesischer Bankverein”;
w Frankfurcie nad Menem w domu bankierskim
M. A. de Rothschild i Synowie,
w Brukseli, w domu bankierskim pp. Balser et
Comp.
w Amsterdamie, w domu bankierskim pp. Lipp-
mann, Rosenthal et Comp.
w Paryżu, w towarzystwie „Crédit Lyonnais”.

- 8) Wylosowane w roku 1894 4% obligacje IX-ej
serji.
- 9) Kupony od tych obligacji za drugie półrocze
1894 r. № 1

w Warszawie, w kasie głównej Towarzystwa;
w Petersburgu, w petersburskim banku Dyskon-
towym,

w Międzynarodowym banku Handlowym,
w ruskim banku dla handlu zewnętr-
nego;
w wołżko-kamskim banku Handlowym,
w filji warszawskiego banku Handlo-
wego,
lub w domu bankierskim H. Wawelberg,
w Berlinie, w dyrekcji „Disconto Gesellschaft”,
w domu bankierskim pp. Mendelsohn i
Spółka,
w domu bankierskim S. Bleichreder,
lub w banku kredytowym Środkowych
Niemiec,

w Wrocławiu, w „Schlesischer Bankverein”,
w Frankfurcie n/M., w domu bankierskim M. A.
de Rothschild i Synowie.

w Brukseli, w domu bankierskim Balser et Comp.
w Amsterdamie, w domu bankierskim Lippmann,
Rosenthal et Comp.

w Paryżu, w Towarzystwie „Crédit Lyonnais”.
Kupony przedstawione być powinny do wypłaty
przy specyfikacji porządkiem numerów ułożonej i
podpisanej.

Warszawa d. 28 listopada (10 grudnia) 1894 r.

KORRESPONDENCJA PRYWATNA.

— Dobrze—dzięki.

5789

O. L. J.

— Do dzisiejszego numeru dołączono dla prenu-
meratorów na prowincji **Wyciąg z katalogu
księgarń nakładowej S. LEWEN-
TALA w Warszawie, Nowy-Swiat
№ 41.**

TYGODNIK ILLUSTROWANY

domową galerję obrazów polskich (w kolorowanych reprodukcjach).

zamierza w r. 1895 obdarzać wszystkich prenumeratorów upominkami wyjątkowej wartości artystycznej, które z czasem utworzą

złożoną z dzieł najcenniejszych malarzy współczesnej doby. Dotychczas przygotowano kopje kolorowane: **JULJANA FAŁATA**—Ze wspomnień myśliwskich. **PIOTRA STACHIEWICZA**.—Pożegnanie.

L. DYMITROWICZA—Kaplica N. M. P. na Jasnej Górze. **S. SASKIEGO**.—Wiejscy karciarze.

Warunki prenumeraty „Tygodnika ilustrowanego” wraz z premjami i bezpłatnym dodatkiem powieściowym wynoszą: w Warszawie: miesięcznie kop. 674, kwartalnie rs. 2, półrocznie rs. 4, rocznie rs. 8; z przesyłką pocztową: kwartalnie rs. 3, półrocznie rs. 6, rocznie rs. 12. Prenumerować można we wszystkich księgarniach i kantorach pism. Adres redakcji: **Krakowskie-Przedmieście 17, w Warszawie.** 1731r

Świeżo wyszły z druku niezbędne do rozwijania umysłu dzieci

OBRAZY KOLOROWANE

do nauki poglądowej o rzeczach z nazwami w 5-ju językach,—pod kierunkiem pedagogicznym

Adolfa Dygasieńskiego,

i lekcjami o rzeczach opracowanymi przez tegoż autora.

SERJA 2-ga, cz. I-sza RZEMIOSŁA.

6 tablic na 4-ch arkuszach, nazwy w 5-ciu językach na oddzielnych kartach. — Cena rs. 1 k. 80, kartonowane rs. 2; naklejane i kartonowane rs. 2 k. 25, w ozd. oprawie rs. 2 k. 70. Przedpłatę na całą serję, złożoną z 12 arkuszy, rs. 3. Pierwsza serja złożona z 24 arkuszy, naklejona, w ozd. opr. rs. 6, bez naklejania w opr. kart. rs. 5 k. 40.—Naklejone na tekturkę każdy arkusz oddzielnie, w teczce rs. 7 k. 50. Przesyłka pocztą: I serji k. 60, naklejonych oddzielnie rs. 1, za przesyłkę cz. I serji drugiej k. 20, oprawnej k. 30. Broszura „Lekcje o rzeczach” oddzielnie kop. 20.

Nakład Księgarni E. Kolińskiego

w Warszawie, ul. Marszałkowska № 122.

2158

Księgarnia **GEBETHNERA I WOLFFA** w Warszawie poleca

NA GWIAZDKĘ.

Chatka pod lasem, opowiadania, wiersze i komedjka dla młodocianego wieku, p. **Stefana Gebarskiego**, z rycinami, karton. rs. 1, w ozd. oprawie 1.50

W ogródku dziecięcym. Zbiór zabaw, marszy i piosenek, z zastosowaną do nich melodią, ułożyły **Jadwiga Warnka i Ludwika Jahotkowska.** W oprawie kartonowej 1.—

Dobra wróżka. Powieść dla dzieci od lat 10—12. Z 6 rycinami. Wolny przekład z francuskiego **Anieli Sulickiej.** Karton rs. 1, w ozd. oprawie 1.50

Basnie dla dzieci i młodzieży, według oryginału niemieckiego **Braci Grimm,** opracowała **C. Niewiadomska.** Z 15 rycinami. Karton rs. 1.20, w ozdobnej oprawie 1.70

Zbliżka i zdaleka. Powieść dla młodzieży, p. **Edwarda Nałęcza,** z rycinami. Karton rs. 1, w ozdobnej oprawie 1.50

Podróż bez pieniędzy, przez **Wład. Umińskiego,** z rycinami **E. Lindemana.** Karton rs. 1.20, w ozdobnej oprawie 1.70

Dziedzice Otoka. Powieść dla dorastającej młodzieży przez **Teresę Jadwigę,** z ryciną. Karton rs. 1, w ozdobnej oprawie 1.50

Królestwo zwierząt, obrazy z życia i obyczajów świata zwierzęcego, według **Brehma** i innych najlepszych źródeł opracował **W. Lakowicz.** Z oryginalnego niemieckiego przełożył **St. Reweński.** Duży tom z 340 rycinami, stron 960, rs. 5, w ozdobnej oprawie 6.50

* * *

1620

Basnie dla małych dzieci: **Kopciuszek, Mądry kot, Czerwony kapturek,** z ilustracjami kolorowanymi. Każdy tomik w oprawie po —30

W Wigilię. Szkice i obrazki dla starszych dzieci, oryginalnie opowiedziane p. **V. Cuiro,** z 6 rysunkami **A. Kędzierskiego,** karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie 1.70

Nygus. Powieść dla młodzieży p. **Girardin** (nagrodzona przez akademię francuską), przekład z francuskiego z licznymi rycinami, karton. rs. 1, w ozd. oprawie 1.50

Zamek w Karpatach, opowiadanie dla młodzieży p. **Juljusza Verne,** z licznymi ilustracjami, karton. rs. 1, w ozdobnej oprawie 1.50

Balonom do Bieguna. Przygody niezwykle podróżników, p. **Wł. Umińskiego.** Z ilustr. **J. Pankiewicza,** karton. rs. 1.20, w ozdobnej oprawie 1.70

Ozdobny katalog wydawnictw gwiazdkowych księgarnia wysyła bezpłatnie.

Świeżo wyszły z druku i są do nabycia we wszystkich księgarniach (skład główny w księgarni **G. Centnerszvera** w Warszawie, Marszałkowska Nr. 143)

CEZAREGO JELLENTY

„W przesileniu, wykrawki z życia” (nowelle) cena rs. 1 k. 50

Eusapiada

” ” — ” 45

tegoż autora

„Studja i szkice filozoficzne”

cena rs. 1 k. 80.

Na koszt przesyłki do każdego egzemplarza należy dołączać kop. 10. 2228

MUCHA

pismo humorystyczne ilustrowane pod redakcją **W. Buchnera (Ner-Buch)** udzieli swoim abonentom w roku 1895-ym następujące premja **gratis i franco:**

Wszyscy abonenci na prowincji rocznie, półrocznie i kwartalnie otrzymają przy 4-ym numerze „Muchy” Kalendarz humorystyczny na rok 1895.

Abonenci opłacający prenumeratę za cały rok z góry, otrzymają oprócz kalendarza jeszcze 1 „ALBUM FOTOGRAFICZNE WIDOKÓW WARSZAWY” w pięknej oprawie, według zdjęć zakładu p. **M. Fuschy** w Warszawie. Adres: Administracja „Muchy” w Warszawie, Wierzbowa 8. 1749

KEFIR

z mleka świeżego, przegotowanego, wyrabia stale Apteka 1678

E. Gessnera,

Aleja Jerozolimska № 27, róg Kruczej w Warszawie. Dostać można w b. wielu Aptekach warszawskich.

KANARKI!

Przybyłem na czas krótki z wielkim transportem kanarków z góry Harcu, słicznie śpiewających przy świetle jak i w dzień i sprzedaję je w Hotelu Dziekanka, Krakowskie-Przedmieście Nr. 56, m. 14. 2217

Franz Schwabe.

Zapowiedź!

W sprawie zmarłego w Poznaniu w dniu 1-ym Kwietnia 1892-go r. rentiera, poprzednio tryzjera **Michała Klimkowskiego** z Poznania, syna rzemieślnika **Franza i Urszuli** urodzonej **Bagnowskiej**, małżonków **Klimkowskich**, wylegitymowały się następujące dzieci z rodzeństwa matki tegoż, a mianowicie:

- 1) Owdowiała kuśmierka **Johanna Romaniska**, urodzona **Bagnowska** w Słupcy;
- 2) Kuśmierz **Johann Bagnowski** w Grzymiszewie, pod Turkiem;
- 3) zamężna szewcowa **Apolonia Koźmińska**, urodzona **Borysie** w Słupcy;
- 4) zamężna szewcowa **Marianna Kapeczyńska**, urodzona **Sędecka** w Słupcy;
- 5) niezamężna **Anastazja Sędecka** w Słupcy.

Wszyscy ci, którzy bliższe lub równe sądzą mieć prawa do spadku, niniejszem są wezwani prawa swoje zameldować do dnia 28 Marca 1895 r. przed południem do godz. 11 ej, w pokoju № 25 lokalu sądu i udowodnić, w przeciwnym razie wydane będą zaświadczenia spadkowe na osoby powyższe. Poznań, d. 7 Grudnia 1894 r., Królewski Urząd Sądowy VIII oddziału. 1755r

Fabryka do sprzedania.

Do sprzedania, wynajęcia lub zamiany na dom w Warszawie, na dogodnych warunkach, fabryka zajmująca 4,500 łokci kwadr. przestrzeni, przy ulicy **Gesiej № 81** w Warszawie położona, składająca się z samych murowanych budynków parterowych, jedno i dwupiętrowych, posiadająca nadto maszynę parową o sile 45 koni, kocioł parowy o sile 80 koni, obszerną transmisję z głównymi pasami, studnię artezyjską z obfitą wodą, oświetlenie gazowe, wodociąg, mieszkania obszerne dla właściciela i dla majstrów, całość utrzymana jest w zupełnie dobrym stanie tak, że w każdej chwili może być w ruch puszczoną. Wiadomość na miejscu.

Magistrat miasta Warszawy.

Dnia 17 (29) Grudnia r. b. o godzinie 11-ej przed południem, odbędzie się w sali licytacyjnej Magistratu miasta Warszawy licytacja in minus przez opieczętowane deklaracje, na reparację taboru pogrzebowego cmentarzy **Warszawskich rzymsko-katolickich w 1895, 1896 i 1897 r., od summy rs. 1,200 rocznie.**

Mający zamiar ubiegania się o rzeczzone przedsiębiorstwo, złoży w dniu do licytacji naznaczonym do godziny 11-ej przed poł., na ręce p. o. Prezydenta miasta opieczętowaną deklarację, napisaną bez poprawek, na papierze stempowym ceny kop. 80, wraz z kwitem kasy m. Warszawy, na złożone wadium w ilości rs. 120, które nie utrzymującemu się przy licytacji będą zwrócone.

Warunki i wykaz cen, są do przejrzania w Wydziale Administracyjnym Magistratu codziennie, wyjąwszy dni świątecznych, szczegółowe zaś ogłoszenie o licytacji, jako też wzór do deklaracji wydrukowane zostały w Gazecie Policyjnej. 1700r

CUKIERNIE

J. ZAWISTOWSKIEGO

Marszałkowska 100 i 115.

polecają:

Pierniki własnego wy-obu w wykwinnych gatunkach. 1741

w Petersburgu, ul. Jekateryńska 2.

in, opon, worków itp., jak
również urządzenia sklepowego w skle-
pie upadłego 2178

przy ul. Nalewki Nr. 26,
a następnie jego ruchomości domowych
w mieszkaniu jego przy ul. Nalewki №
34-ty.

Syndyk tymczasowy
Bolesław Rotwand,
Adwokat przys.

OWIES
w wyborowych gatunkach z odstawa
poleca 2172

CHACIEWICZ,
111 Marszałkowska, 100

OWIES
w wyborowych gatunkach z odstawą
poleca 2172
CHACIEWICZ.
111 Marszałkowska 111.

Na GWIAZDKĘ ceny niższe. 5 ŻABIA 5 NOWY MAGAZYN

Kapelusze ubrane filcowe od Rs. 1.50 w wielkim wyborze. Helgolandki, kapelusze tyrolskie. Czapczki, kombinezony i mufki futrzane, kurtki i fantazyjne. Roda poleca

ROMAN DĄBROWSKI.

2188

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości Panów Odbiorców naszych, oraz Szanownej Publiczności, iż pan Ludwik Engelberg, przestał reprezentować naszą firmę.

Jednocześnie zawiadamiamy, iż skład naszych **Koniaków** znajduje się odtąd u W-yh

SIMON i STECKI w Warszawie

k którzy wszelkie obstalunki z uajwiększą punktualnością i po cenach przez nas ustanowionych wykonywać będą.

Z szacunkiem

Bisquit, Dubouché & Co
COGNAC.

Powołując się na powyższe ogłoszenie, uprzejmie prosimy o łaskawe zwracanie się do nas ze wszelkimi zleceniami na znane

Koniaki firmy Bisquit, Dubouché & Comp.

Simon i Stecki,

Warszawa, Krakowskie-Przedmieście Nr 38,

1740r

Filja: Marszałkowska Nr 91 (róg Żorawiej).

N. J. WEDERNIKÓW,

Nr 49, Nowy-Świat 49,

Towarzystwo Małenkowski Lnianej Manufaktury
oznaczyło tylko na czas krótki począwszy od 15-go b. m.

Wielką Wyprzedaż

Resztek i Sztuk płóciennych, serwetowych i bawelnianych towarów i wielkiej partii pończoch, kołder i barchanów, z ustępstwem od 20 do 40%.

Urząd Starszych Zgromadzenia Kuchmistrzów

Ma honor zawiadomić PP. Pryncypałów, iż d. 19-go Grudnia, we środę, o godzinie 6-iej wieczorem, odbędzie się sesja kwartalna we własnym lokalu starszego pod prezydencją Delegata Magistratu dla dopełnienia formalności zapisów, upłaty zaległości i zamknięcia rachunków kwartalnych do Nowego roku. Jak również brana będzie pod rozprawę ostateczną kwestja zmniejszenia składki rocznej Pryncypałów i podręcznych kucharzy. Uprasza się o wcześniejsze składanie dowodów do wypisu uczni i Czeladzi. 2199

Zarybek karpiowy

sprzedam zaraz do zarybiania stawów **kroczków** sprowadzonych z Galicji około 70 kop wyborowych, pół funta do 3/4 funta, każda sztuka. — Wiadomość przy ul. Rybaki Nr 18, u właściciela domu. 2227

Zakład Fryzjerski

z perfumerją i galanterją,

elegancko urządzone, w Piotrkowie, do sprzedania. Wiadomość: Wierzbowa I u Eugenjusza Brodzkiego. 2223

WARSZAWSKIE LABORATORJUM CHEMICZNE.

zaopatrzyło wszystkie swoje magazyny

W TANIE i WYTWORNE

NOWOŚCI PERFUMERYJNE

stosowne na podarunki gwiazdkowe

i jako jedyna czysto swojska, największa fabryka perfumeryjna, poleca się nadal tym samym względem naszego dobrze myślącego ogółu, jakeimi stale szczyty się od pierwszych chwil założenia. 1750r

20.000

Przedmiotów Bizuterji

Złotej, Srebrnej, Koralewej i Granatowej najnowszych fasonów nadeszły z pierwszorzędných fabryk do Magazynów Jubilerskich

J. O. RADINA,

1) Plac Teatralny Nr 11, 2) Niecała 12, 3) Łódź Piotrkowska Nr 39 i sprzedaje o **25%** taniej cen zwykłych.

!!! Wyłącznie na Gwiazdkę!!!

Złote Pierścionki począwszy od Rs. 1 do 200 rs., **Złote Bransolety i Brosze** od rs. 6 do 300 rs., **Złote Kolczyki i Szpilki** od rs. 2 do 175 rs., **Srebrne Bransoletki i Brosze** od kop. 75 do 8 rs., **Srebrne Breloki, Kolczyki i Pierścionki** od kop. 50, **Koralewe, Granatowe Broszki i Kolczyki** od kop. 75, oraz dewizki, Szablery, Portcygary, Zapalniczki, Bonbonierki, Portmonetki, Kubki i Zegarki Złote, Srebrne, Oksydowane i Niklowe sprzedaje po cenach możliwie niskich. Wielki wybór Turkusów i różnokolorowych kamieni bez oprawy, jakoteż złotej oprawy.

UWAGA: Wyroby srebrne wyprzedają się niżej ceny kosztu. 1752r

!!! 20.000 !!!

OGŁOSZENIE.

Po zupełnej zmianie administracji kuchni, kierownictwo której obecnie powierzono zostało jednemu z najzdolniejszych kuchmistrzów, i po zaopatrzeniu tejże w najświeższą i wyborową prowizję,

Restauracja Hotelu Rzymskiego

wydaje: **Obiady** z 5-ciu dań po kop. 75 i z 6-ciu dań po **Rubel 1 kop. 50**, od godziny 1-iej do 7-iej wieczorem. **Śniadania i Kolacje** z 2-ch dań, **desseru i kawy złożone** po kop. 60.

Przyjmuje zamówienia na weselne i inne przyjęcia tak na miejscu jak i na mieście po najumiarkowańszych cenach.

Bufet i piwnice zaopatrzone we wszelkie gatunki Win, Coenac'ów i Likierów, które w Restauracji liczone są po cenach handlowych.

Gabinety z komfortem urządzone, z oddzielnem wejściem od ulicy Trębarskiej.

Bliny porcja po kop. 40.

Ostrygi holenderskie codziennie świeże.

Z czem poleca się

A. Bocquet.

Wyłączna Sprzedaż Porteru z browaru C. STRITZKY dawniej Pichlau et Bartels w Rydze,

Skład — Chmielna Nr 72, w Warszawie,

połącza Sz. Publiczności oryginalny **Porter Rygski** z powyższego browaru w całości, pół i ćwierć butelkach, nie ustępujący w smaku i dobroci angielskiemu, na żądanie wysyłam próby — **EBER.** 2195

ŁYŻWY

**różnych systemów dla
Pań, Panów i Dzieci
poleca po niskich cenach**

E. DUSOCE

Nowy-Świat Nr 5, w Warszawie.

Kalendarz rolniczy na rok 1895

Antoniego Strzeleckiego

Do nabycia we wszystkich księgarniach. Cena rs. 1. Przesyłka kop. 30. Skład w Nowy-Świat 22.

NA GWIAZDKĘ

Zakład Galanterji — Introligatorski i Skórzanych wyrobów. Świąt

Z powodu zbliżających się świąt zaopatrzylam się w rozmaite wyroby tj. Portfele, Portcygarety, Portmonetki, Nesseserki, piśmienne

mappy, Tonistry i różne podręczne przybory własnego wyrobu. Przyjmuje obstalunki i reparacje po umiarkowanej cenie. Warszawa, ulica

Leszno Nr 45. 2188

Z uszanowaniem **Wilhelm Sawicki**

Wielka wyprzedaż

Konfekcji wysortowanych

po niepraktykowanie niskich cenach
począwszy od Rubli 3.

Okrycia, Żakiety, Dolmany, Pelery-
ny kortowe oraz pluszowe, wszystko z naj-
lepszych zagranicznych materiałów
na jedwabnej podszewce,

w Magazynie Okryć i Sukien Damskich

S. Lulla i S-ka,

Łługa Nr 19, I-sze piętro.

2174

Wielka wyprzedaż

Haftów i Langiet szwajcarskich do
Bielizny, Haftów do Pościeli,
po niepraktykowanie niskich cenach,

w Fabryce Haftów Mechanicznych

LEOPOLD LULLA,

Miodowa Nr 1, róg Senatorskiej, I-sze piętro,
poleca wszelkiego rodzaju Galony, Koronki
na gazie jedwabnej i wełnie haftowane, jakoteż
przyjmuje wszelkiego rodzaju HAFTY na
Okrycia i Suknie.

Dla Magazynów odstepuje rabat.

2175

Zarząd drogi żelaznej Iwangrodzko-Dąbrowskiej,

podaje do ogólnej wiadomości, że na następny 1895 rok,

zostaną wydierżawione z terminem jednorocznym bufety na
następujących stacjach:

Garbatka, Radom, Bzin, Kielce, Jędrzejów, Sędziszew, Miechów, Strzemieszyce, Gołonóg, Sosnowice,
Ostrowiec, Wierzbik, Końskie i Tomaszów.

Osoby życzące sobie wydierżawić którykolwiek ze wskazanych wyżej bufetów, winni przed 10
(22) Grudnia r. b., złożyć w Kancelarii Zarządu w Radomiu deklarację, ze wskazaniem proponowanej
za dzierżawę bufetu ceny i dołączyć zaświadczenie policji o ich moralnem prowadzeniu się.

1753r

Niecała 5.

STEFAN FAŁECKI

poleca: Wełny na suknie spacerowe i wizytowe.

Wełny mohair we wszystkich kolorach.

Ogromny wybór wełn czarnych krajowych i zagra-
nicznych.

Plusze wełniane i jedwabne, baranki.

Syberyny double-face, Chustki, Flanele, Barchany.

Cheącym korzystać udzielam kredyt na wygodne rozplaty.

Na liczne zażalenia Sz. Klienteli na niegrzeczność subiekta starszego wiekiem zawiadamiam,
że tenże w Magazynie moim już nie pracuje.

1744r

OBWIESZCZENIE.

Termin kontraktu z właścicielem domu o na-
jem lokali dla służby policji wykonawczej Cyr-
kułu Mokotowskiego, kończy się z dniem 19
Czerwca (1 Lipca) 1895 roku.

Magistrat przeto ma honor prosić pp. Właścicieli domów, którzy mo-
gliby pomieścić w swoich domach służbę pomienionego Cyrkułu, o poinform-
owanie się na gruncie o wielkości żadanego lokalu i o przedstawienie
w zapieczętowanych kopertach deklaracji na imię Prezesa Delegacji Kwa-
terunkowej w Kancelarii Magistratu.

1748r

Ostrzeżenie.

Podaję do wiadomości, iż żadnych we-
ksli ani też rewersów nikomu nie wy-
dawałem i tychże płacić nie będę.

D. 12 Grudnia 1894 r.

2190

Eleonora Kabatnik.

Dery stajenne i powozowe, Cza-
praki do jazdy powozowej skórzane
i syberynowe, Chomonta, siodła,
przybory podróżne i myśliwskie, Ba-
ty, spieruty itd., wybór wielki, ceny
umiarkowane. Poleca Fabryka i Ma-
gazyń rymarski

1937

J. Blumenberga,

Krak.-Przed. 64, Resursa Obywatelska.

PROPINACJA

z tenutą roczną rs. 3,000 na dużej stacji
kolei z bufetem i ośmiu fólwarkami od
13/1 95 r. Posiadający odpowiednio
fundusze mogą wydierżawić tę propi-
nację przez Kantor Komisowy, Niecała
Nr 9.

2196

Handel Win, Towarów Kolonialnych i Delikatesów

Ant. Stepkowskiego,

Wierzbowa 9,

poleca:

Wina Szampańskie,
Wina Węgierskie,
Wina Bordskie,
Wina Reńskie,
Wina Hiszpańskie,
Wina Krymskie,
Koniaki francuskie różnych marek,
Koniaki «Nectar»,
Likierzy Zagraniczne,
Pasztety Strasburskie,
Sery francuskie,
Brie,
Camemberto,
Makrele,
Sledzie bez ości,
Aujovis szwedzkie,
Kilki szwedzkie,
Daktyle marokańskie,
Biszkopty francuskie,
Bakalje,
Likierzy oryginalne wysortowane po
zniżonej cenie.

1724r

APARAT

używany do fabrykacji wód mineral-
nych, oraz win musujących, z całym u-
rządzeniem tanio do sprzedania. Bliż-
sza wiadomość w fabryce Adolfa Witt,
Leopoldyna 11.

2226

Na GWIAZDKE tanio

Bluzki, Matinki, sukienki i bielizna dzie-
cinna, fartuszki damskie i dziecięce, halki,
chustki wełniane i jedwabne, szale sznełowe,
czapki dla panienek i chłopców itp. poleca
Magazyń ubiorów damskich i dziecięcych.

K. Dąbrowska,

Marszałkowska 86.

2219

Potrzebne zdolne podręczne do okryć
kien, Włodzimierska 14. Pniewska. 483

Potrzebna młoda niemka. Mokotowska 52, m. 4. 48540

Potrzebna sklepowa do sprzedaży wedlin. Zgłaszając się: Podwale № 17, w dniu 15-ym, od 1 do 3-ej, stróż wskaże. 48536

Potrzebne zdolne podręczne zaraz. Warecka № 3. 48457

Potrzebny jest uczeń do mechaniki. Nowolipki № 27, m. 22. 48556

Potrzebna zdolna hafciarka. Jerozolimska № 67, m. 2. 48476

Potrzebny uczeń do jublera. Grzybowska № 39. 48491

Potrzebne są wykończarki do pończoch, mogą być do nauki. Marjensztadt № 7, mieszkanie 9. 48486

Pończoszarka uzdolniona potrzebna na wyjazd. Wiśniewska; Świętojerska 22, m. 48, wstąpić można rano lub wieczorem. 48493

Potrzebny agent do przyjmowania zamówień na niezbędny artykuł. Referencje potrzebne. Jerozolimska 49, mieszkanie 14. 48474

Potrzebna zaraz panna do sklepu kolonialnego, uczciwa, młoda, obeznana trochę z handlem. Tamże są dwie maszyny pończosznice do sprzedania. Podwale № 18, w sklepie kolonialnym. 48447

Potrzebna zdolna hafciarka. Żorawia № 11, m. 17. 48440

Potrzebne dziewczynki od lat 14 do przyjmowania guzików. Wiadomość: Senatorska 10, m. 9. 48418

Potrzebna zaraz zdolna podręczna. Chmielna 35, m. 13. 48413

Rządca agronom, kawaler, w wieku od 30 do 45 lat, z kwalifikacjami naukowymi lub przyrównującymi z odbytą praktyką we wzorowych gospodarstwach, potrzebny będzie od 24 czerwca 1895 r. do majątku w Kutnowskim, do zamożnego i postępowo prowadzonego gospodarstwa. Utrzymanie zupełne, stół razem z dziećmi i dobra pensja. Tylko kandydaci z wygórowanymi kwalifikacjami mogą się zgłaszać. Pierwszeństwo mają będący do tej pory przy gospodarstwie. Oferty z dokładnym opisem życia i kopiami świadectw nadsyłać pod literami „F. Z.” poste-restato poczta Kutno. 48473

Zecer (może być uczeń) znający język ruski i roboty tabelaryczne potrzebny zaraz, pierwszeństwo mają z prowincji. Pensja rs. 25.— Zgłaszać się: drukarnia w Pułtaku. 48334

Kupno i sprzedaż.

Antyk zegarek złoty męski, mały, cylinder Patka-Ozarka, sprzedam 35 rs. Świętokrzyska 39—1. 47674

Abazury jedwabne, bibułkowe, gustownie ubierane. Nowy-Swiat 8—26, parter. 48190

Fortepian Kralla piękny, otomana gdańska, dywany, stół jadalny. Długa 25, mieszkanie 6. 48078

Album stalorytów znakomitych galerij, Muzeum sztuki europejskiej, Wzory sztuki renowiczej oraz wiele innych książek ilustrowanych sprzedaje B. Bolcewicz, Saski plac 5. 47722

Umieblowanie z 7-ju pokoi wyprowadzić. Krucza 10, m. 7. 44285

Szafy do rzeczy, bielizny, kredens, stół, biurko, otomana, garnitur. Plac św. Aleksandra 18—3. 47700

Najtaniej sprzedaje biżuterję złotą, srebrną, pierścienie najnowszych fasonów z brylantami i kolorowymi kamieniami, pierścienie 56 próby od rs. 1, słubne obrączki złote od rs. 6 i t. d. Kupuje złoto, srebro, zamieniam na nowe. Przyjmuje obstarunki podług najnowszych wymagań oraz reparacje, złocenie, srebrzenie, wszystko wykonywane tanio i sumiennie. Oraczewski, jubiler, Nowy-Swiat 20.— Magazyn przeniesiony został z pod № 36 na drugą stronę ulicy Nowy-Swiat pod № 29, róg Chmielnej. 47813

Agierka szopowa do sprzedania 25 rs. Długa 8, fabryka syfonów. 48469

Codziennie masło śmietankowe 50 kop., solone 35 kop. Zgoda 6, m. 13. 48460

Miód biały akacjowy, masło solone, drób. Jerozolimska 74. 48490

Bardzo tanio dobrej roboty parę garniturów ków fantazyjnych, kozetki, foteliki, szeslong, otomana, parawan, kanapa, dwa fotele. Przyjmuje roboty tapicerskie. Krucza № 30, sklep. 48538

Bednarska 19. Kupuje, sprzedaje używane biurowe damskie i drobiazgi. 48546

Bardzo tanio do sprzedania garnitur czarny pluszem kryty i szeslong używany. Słiska № 12, stróż. 48464

Chomonta angielskie z białymi brzożkami i szanki petersburskie sprzedam. Ulica Ciepla 13. 48519

Do sprzedania tanio dwa łóżka orzechowe. Pańska 66, m. 2. 48545

Do sprzedania okrycie na wacie, kaftan syberyjski, wierzcho do futra z kołnierzem i muska oraz garnitur tumałowy. Zielna 32, m. 15. 48454

Do sprzedania sześć portjer jedwabnych Doraz meble fantazyjne. Zielna 18, m. 4. Wiadomość można od 11 do 1-ej. 48516

Do sprzedania rotunda z kołnierzem sobolowym, podbita sobolami, tanio, w pracowni Apolonji Popielewskiej, ul. Elekoralna № 10, m. 9. 48145

Do sprzedania wolonczala za rs. 30. Ulica Mała (Nowa Praga) № 3, m. 2. 48008

Do sprzedania futro niedźwiadki mało używane za przystępną cenę. Chmielna 11, m. 7. 48041

Do sprzedania dwie szubki granatowe watołowe dla dziewczynki 14 i 16 lat. Marszałkowska 142, m. 3. 48116

Fortepian piękny, zagraniczny, rs. 240.— Nowy-Swiat 22, m. 22, od 10—5-ej. 47742

Fortepiany, pianina najnowszych modeli, krajowe i zagraniczne, w różnych cenach.— Sprzedaż (na raty), reparacje i srojenia instrumentów.— Nowy-Swiat 21, Gruszczyński. 47740

Futro damskie lisy czarna wełna kryta, zupełnie nowe, jest do sprzedania. Krochmalna 16, m. 1. 48073

Fortepiany, pianina nowe i używane pierwszych fabryk, poleca Tarnowski. Królewska 3. 48222

Fortepian Schrödera petersburski krzyżowy tanio sprzedam.— Nowy-Swiat 64, Granka. 48374

Futro lisy czarna wełna kryta, bez kołnierza, za 25 rs. do sprzedania. Żorawia 41, mieszkanie 6. 48516

Futro niedźwiadzie, zegar ścienny do sprzedania tanio. Chmielna 29—23. 48539

Futro palto piżmowe, kołnierzy dobry amerykański, sprzedam. Wąski Dunaj № 14, m. 8. 48530

Futro damskie lisy amerykańskie, bardzo dobre, do sprzedania (kosztowało rs. 150) za rs. 50. Nowy-Swiat 16—62. 48550

Fortepian czarny, krótki, ton piękny, 290 rs. Twarda № 18, mieszkanie 7. 48316

Futro lisy amerykańskie w dobrym stanie, dla osoby dobrej tuszy. Wiadomość: Elekoralna № 53, magazyn mód. 48468

Fortepian krótki Maieckiego rs. 310. Tłomackie 3, m. 13. 47847

Granaty na szyję bardzo piękne rs. 50, komiżka gipsowa nowa rs. 20, szkatułka grająca hebanowa rs. 18, obraz „Zdjęcie Chrystusa z Krzyża” rs. 100. Nowy-Swiat 28, m. 24. 47881

Hoża 51, m. 1. Sprzedaje szafę, samowar, futro, stół jadalny, dwa fotele. 49458

Herophon z nutami do sprzedania tanio.— Leszno 55, m. 6. 48436

Jest do sprzedania motor gazowy sześciokrotny z transmisjami, może być z lokalem. Wiadomość: hotel Wiedeński, u p. Nowakowskiego. 48202

Jest do sprzedania szafa, kontuar, gazometr i lampy sklepowe. Wiadomość: Nowy-Swiat № 36, w składzie win. 38247

Jest do sprzedania fortepian Maieckiego.— Aleje Jerozolimskie № 78, m. 12. 48259

Kasy ogniotrwałe gwarantowanej dobroci najtaniej wyrabia jedynie Matyszkiewicz, Chłodna 40. 35252

Kasy ogniotrwałe pancerne 25% taniej od innych cenników. Za dobroć, trwałość gwarantuje. Tłomackie 13, Sikorski. 45891

Kredens, stół, szafę dębową, otomanę, szeslong sprzedam. Bracka 19—8. 48552

Kasy ogniotrwałe. Niecała № 8. 48489

Kupuje fortepiany, pianina używane w Warszawie, jakoteż wyjeżdżam na prowincję, zamieniam, reparacje, strojenia przyjmuję.— Pańska 10, F. Chojnacki. 48527

Kufę do naty miedzianą kupię. Wspólna № 20, u stróża. 48441

Krzeseł doktorskie operacyjne nabędę.— Oferty składać w Kurjerze Warsz. dla „Szpitala.” 48153

Kasy ogniotrwałe z zegarowym mechanizmem, pancerna, jedynie wyrabia fabryka Sikorskiego, Marszałkowska 125. 39463

Kasy ogniotrwałe najtaniej, najlepsze u R. Bohtego, Nowy-Swiat 34. 1984r

Kupuje maszyny krawieckie i damskie.— Oferty przyjmuję Kurjer pod „Gotówka.” 47834

Lokomobila angielska o sile 18/24 koni do sprzedania. Wiadomość: Daniłowiczowska № 12. 48521

Meble czarne, kryte aksamitem, sprzedam.— Sienna № 78, m. 42. 48069

Mak 65 kop. garniec, karolek, jabłka, sliwki suszone, gomulki, powidła 12 kop. Bednarska 26, u stróża Andrzeja. 48055

Maszyna Whelera-Wilsona nowa do sprzedania, Dobra 53, m. 49. 48060

Mak niebieski, powidła, węgierki, gruszeki suszone do sprzedania. Złota 30, m. 8, od 9 do 1-ej. 47526

Meble własnych wyrobów, gotowe, u stolarmy. Leszno № 56. 46382

Meble za bezcen z powodu zmniejszenia lokalu, do salonu, sypialni, jadalni, w całości lub pojedynczo. Złota 4, mieszkania 18, od Marszałkowskiej trzeci dom, drugi od Zgody. 45517

Meble gotowe własnych wyrobów stolarskich, tapicerskich. Przyjmuje wszelkie obstarunki. Ceny przystępne. Marszałkowska 113, Świeżawski. 45501

Maszyny dwie Singera, prawie nowe, tanio sprzedam. Żorawia 4, mieszkanie 17. 47931

Meble sprzedam tanio salonowe, buduarowe, gabinetowe. Szafy, łóżka, kredensy, stoły, krzesła, biurko, otomana. Szafka lustrzana, umywalka, lustra i trema. Nowogrodzka 28, u właściciela domu. 47271

Meble gustowne i trwałe do jadalni, salonów, sypialni, buduarów oraz pojedyncze sztuki. Ceny bardzo niskie! Niecała 12, w bramie, 1-sze piętro od frontu. 46769

Meble garnitur salonowy, pluszem kryty, otomany gustowne 18, szeslong 13 rubli.— Widok 22—24. 47698

Meble różne tanio! Salonowe, gabinetowe, fantazyjne, otomany. Plac św. Aleksandra 13, tapicer. 47699

Maszyny od rs. 15 do 125, najdogodniejsza rozpięta. Dzika 20, Tągszejn. 47835

Meble, garnitury rozmaitych fasonów, otomany, szeslongi, kredensy, szafy, łóżka, biblioteki, biura, stoły dębowe, sprzedaje tanio. Bracka 9, m. 12. 47874

Meble tanio. Garnitury czarne, orzechowe, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredensy, stoły, krzesła, biurka, otomany, toalety. Elekoralna 45, Koperski. 44286

Maszyna parowa leżąca 15-konna i kocioł do niej z dwoma bułżerami 30-konny, jeszcze czynne, w dobrym stanie, do nabycia. Srebrna 10. 48379

Maszyna pończosznicza № 12 do sprzedania. Ulica Brzeska № 5, mieszkania 44, Praga. 48432

Meble dwa garnitury używane, pojedyncze krzesła, fotele, kanapy, w zakładzie tapicersko-dekoracyjnym Myszkowskiego, Sienna 3. Tamże przyjmuję wszelkie obstarunki, zakładam firanki tanio. 48562

Maszynę Whelera sprzedam tanio. Rymska 5, m. 16. 48433

Maszyna Whelera-Wilsona jest do sprzedania. Nowomiejska № 7, m. 15. 48428

Materia różowa jedwabna na suknie, dwa garnitury futrzane i inne rzeczy. Żorawia 11, m. 2, od 11—1-ej. 48426

Meble różne, wielki wybór, pozostały jeszcze do sprzedania niepraktykowanie tanio. Krak.-Przedm. 20—12. 48542

Masło śmietankowe eksportowe 50 kop. funt. Handlującym rabat. Hortensja 5, w podwórzu. 48531

Meble garnitur orzechowy stylowy, pluszem kryty, mało używany, z powodu wyjazdu sprzedam tanio. Sienna 3, stróż wskaże. 48561

Meble po zwiniętych magazynie, rozmaite garnitury, otomany, szeslongi, lustra, biura, łóżka rodzinne z materacem, sekretarza z brzożkami za bezcen. Świętokrzyska 16, mieszkania 13. 48554

Maszyna oryginalna Singera, prawie nowa, niedrogo. Sosnowa 14, mieszkanie 16. 48555

Marki i koperty stare pocztowe lub całe zbiory takowych kupuję. Wiadomość: Mazowiecka № 11, m. 31. 47807

Meble sprzedaje, garnitury, sofy, fotele na spłaty miesięczne. Plac św. Aleksandra № 9. 47021

Michał Kozłowski poleca największy wybór pierścieniów zaręczynowych. Krakowskie-Przedmieście № 5, wprost uniwersytetu. 47911

Na Gwiazdkę z ustępstwem 15 procent, poleca Michał Kozłowski, jubiler, biżuterję złotą, brylantową, srebrną najtaniej. Krakowskie-Przedmieście № 5, wprost uniwersytetu. 47912

Otomany, szeslong skóra kryta przedowej roboty, bardzo tanio. Widok № 3, u tapicera. 48178

Otomany różnej wielkości, tylko dobrej roboty, kanapka, dwa foteliki ładne, niedrogo. Chmielna 32, zakład Antoniego Majewskiego. 48100

Otomany kryte jutą lub dywanem od 20 rubli sprzedaje Biuro Komisowe Ungra, Krakowskie-Przedmieście 9. 47705

Ogród bengalskie i fajerwerki pokojowe i ogrodowe poleca T. Nowakowska, Bielańska 3. 1987r

Obrazy stare kupuję. Marszałkowska № 127 m. 13. 47037

Pianina, fortepiany, fisharmonje, sprzedaż (na raty), wynajem. 16 Mazowiecka, Hermań i Grossman, największe składy. 1501r

Prasy do kopjowania wszelkich formatów: kute, półkute, lane, drewniane, podróżne, fabryki S. Polakiewicza, dawniej D. Berliner, Elekoralna 5. 46951

Pianino amerykańskiej konstrukcji, krzyżowe i płaszczyz z bobrami kamczackimi. Nowy-Swiat № 8, remiza. 47828

Pianino mało używane sprzedam rs. 250.— Nowy-Swiat 64, Granka. 48373

Pierze darte z własnych gęsi. Handel drobiu i zwierzyzny Jana Chruscińskiego, Gościnną Dwór № 139. 48165

Pianino do sprzedania, codzień 6—8-ej wieczorem. Żorawia 3, m. 9 b. 48461

Poloneza na popielicach, wełna kryta, za 35 rs. Od 12 do 4-ej można oglądać. Niecała 10, mieszkanie 11. 48483

Pianino zagraniczne mało używane sprzedam. Nowy-Swiat 1, rzadca domu. 48541

Pianino mało używane, zagraniczne, do sprzedania tanio. Pańska 10, F. Chojnacki. 48533

Rękawiczki zimowych wybor wełnianych, skórzanych z barankiem. Ceny stałe, możliwie niskie. Henryk Baumann, Senatorska 2, niedochodząc Podwala. 2006r

Szafa orzechowa, dębowa rozbieżana. Złota № 2, m. 3. 47392

Są do sprzedania w większej ilości makulatury. Królewska 27, m. 1. 48067

Suka młoda bulterjerka do sprzedania. Tamka 38, u stróża. 48056

Szafa do rzeczy mało używana do sprzedania. Sosnowa 9, m. 1. 2121r

Sprzedam dwa kocze z fordekami, dwa szarabany, wolant, sanki, wszystko w dobrym stanie, tanio. Wolska 21, stróż. 47888

Suknie piękne kolorowe, okrywki są do sprzedania z powodu żałoby. Powołńska Hortensja 6. 48148

Salopka popielicowa do figury dla panienki, za 12 rubli. Krakowskie-Przedmieście 40, Himml. 48494

Sprzedam palto pluszowe na wacie. Marszałkowska 63, nr. 7. 48525

Sprzedam szafy, krzesła, komode, toalety.— Wspólna 20—24, stolarz. 48560

Strojny jedwabny stanik zielony wraz z kapeluszem, nowe, do sprzedania za 18 rubli oraz żakiet zimowy barankowy modny za 15 Chmielna 35, m. 22. 48551

Świeże pierze i pierzynki puchowe nadesłać no ze wsi do sprzedania. Bracka 8, mieszkanie 16. 48502

Śnieg i nici złote do choinek. Magazyn Juliana Müllera, Senatorska 24. 48226

Tokarnie, prasy, heblarnie, bormaszyny, nożyce posiadają na składzie fabryka wyrobów żelaznych K. Kosiński. Grzybowska 41. 44200

Toaleta palisandrowa pięknej roboty do sprzedania za rs. 60. Hoża 32, m. 4, do godz. 10 zrana i od 4—6 po poł. 47821

Urządzenie sklepu dystrybucyjno-galante. Uryjnego sprzedam tanio. Grzybowska 68 A, mieszkanie 4, od 1—3-ej. 48446

Wagę decymalną niedrogo kupię. Świętokrzyska 19, w mielni. 48442

Ważne dla zakładów przemysłowo-fabrycznych. Odpadki bawełniane czyste do maszyn, każdej ilości. Cena niska. Brywańska 9 m. 4. 2129r

Zyrandol brązowy na 24 świec do sprzedania. Żabia 9, mieszkanie 28. 4796r

Zniżone ceny tylko do Świąt Pończochy! Zmocene niewypieralne kop. 49, dziecięce, nakolanniki, skarpetki. Kupującym tuzi nami rabat. Wyroby znane lat kilkanaście Zaszczyczone medalami. „Wande.” Marszałkowska 125, oficyna. 46820

7 koni roslých 5-letnich, zaprzęgowych i wierzchowych, do sprzedania w dobrach Włodawskich, gub. siedlecka, od stacji kolei Włodawa 8 wiorst szosą, w Rożance. 47632

120 wołów opasowych, z których połowa zdalnych do roboty, znajduje się zawsze i stale przy gorzelni Międzyrzec. Sprzedaj pariami. Adresować: zarząd dóbr Międzyrzec dr. terespolska. 2114r

××) **Faetoniki** używane.

××) **Karetki** używane.

××) **Sanki** różne.

××) **Wyrób** solidny warszawski.

××) **W fabryce** Karola Bergera, Orla № 9. 47332

Interesy handl. i majątk.

A) Kawiarnia w doskonałym punkcie, z wyrobioną klientelą, z powodu braku zdrowia do sprzedania bardzo tanio. Kantor Komisowy, Niecała 9. 48472

Bufet na stacji kolei wezmę, dam ostepne. Oferty: Dąbrowa Górnicza, sub S. S. restant. 48439

Cukiernia do sprzedania w mieście gubernialnem, egzystująca lat 18. Wiadomość u W-yh Winklera i Kraszewskiego. Plac Teatralny, w Warszawie. 408506

Do sprzedania plac na Nowej Pradze, 10-ki 4,038. Długa 5—13. 2120r

Do sprzedania sklep spożywczy dobrze procentujący. Wiadomość u stróża, Zakroczyńska 9. 48136

Długa 1, przy kościele po-paulińskim, dystrybucja do odstąpienia zaraz z powodu konieczności wyjazdu. Egzystuje 60 lat. 48471

Do sprzedania restauracja. Wiadomość: Elektoralna 31, szynk. 48119

Dom solidnie, z komfortem postawiony, dochód 10,500 rs., Tow. Kred. M. 37,000 rs., sprzedam za 96,000 rs. Oferty przyjmuje Kurjer Warszawski pod „Rubli 96,000.” 47605

Do sprzedania majątek ziemski w powiecie toropeckim, gubernji pskowskiej, ziemi 108 dziesięcin, z których 18 ornej. 306 stogów siano rocznie. 10 sztuk bydła rogatego. Drzewo opałowe i budulcowe. Dom mieszkalny i budynki gospodarskie. Wiadomość u p. Kucha, Marszałkowska 34, m. 2. 2135r

Do sprzedania sklep spożywczy, mieszkanie duże, za przystępną cenę. Nowogrodzka 14. 48537

Duży sklep produktów wiejskich, może być wraz z kawiarnią, z obszernym mieszkaniem, sprzedam. Cena przystępna. Zielna 16. 48563

Fabrykę o 4 salach po 60 łokci długich, przy Jerozolimskiej, Żelaznej, wybuduje i wydzierżawie od lipca 1895 razem, częściowo, z siłą pary, transmisją, ogrzewaniem elektrycznością. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Fabryka.” 48427

Filja rzeźnicza wraz z wiktualiami z powodu wyjazdu natychmiast do odstąpienia. Twarda 28. 48143

Jest do sprzedania dom na Szmulowiznie, przy ulicy Wołomińskiej 8/106. 48424

Jest do odstąpienia dzierżawa składu aptecznego na bardzo dogodnych warunkach. Oferty „Materjalista” przyjmuje Kurjer Warszawski. 48432

Kawiarnia z mieszkaniem większym lub mniejszym zaraz do odstąpienia z powodu zmiany interesu; targ dzienny od rubli 14 do 18. Wiadomość: ulica Żorawia 20, w młynarni. 48088

Kawiarnia z bilardem do sprzedania i bilard do sprzedania. Piwna 29. 48466

Kupię dom bez pośrednictwa, szacunek około 60,000 rs. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. dla „Alfa.” 48275

Magle do sprzedania z powodu wyjazdu. Smolna 11. 48120

Magle do sprzedania. Królewska 23. 48131

Magle do sprzedania. Ulica Długa 43. 48115

Magle do sprzedania niedrogo. Ul. Bracka 19. 48072

Magle do sprzedania. Róg Wilezej i Marszałkowskiej 66. 48453

Potrzebny poważny wspólnik z kapitałem do 30,000 rs. do bardzo korzystnego interesu w Rosji. Tylko kupiec może być wspólnikiem. Oferty przyjmuje Kurjer pod „Poważny.” 47578

Po 20,000 Towarzystwa na 1-szy numer potrzebna suma 18,000 na dom w Warszawie, na mały procent, bez pośrednictwa. Marszałkowska 56—4. 47826

Posrednicze w sprzedaży, kupnie majątków, domów. Marszałkowska 77, mieszkania 9. 48193

Posiadający 4,000 rubli może nabyć interes w poddaży egzystującej, kompletnie urządzonej, z towarami i klientelą, stosowny także i dla kobiety. Oferty pod D. D. przyjmuje kantor Kurjera. 48101

Potrzebny wspólnik z kapitałem paruset rubli do powiększenia interesu kolonjalno-spożywczego w dobrym punkcie. Wiadomość: Piekarska 10, m. 6. 48514

Place przy ulicach Przemysłowej, Rozbrat i Czerniakowskiej położone, do sprzedania. Naróżne po 8,000 łok. □, w środku Przemysłowej 14,000 łok. □ i mniejsze po 3,760 ł. □ mające. Willa w Nowej-Aleksandrji z dużym domem drewnianym 10 pokoi i 3 kuchnie, wozownia, piwnice, ogród owocowy. Cena 9,500 rs. Za rogatkami Belwederskimi obok ogrodów Bardetów, wiorsta od Marcelina, kolonja „Jadzin” z zabudowaniami, gruntu morgów 21, do sprzedania za cenę rs. 11,000. Wiadomość u W-go Sztolmana, Ziłota 25, pomiędzy 4 a 6-tą po południu lub listownie: Steczkowski, Łódź. 48178

po rozparcelowaniu do sprzedania młocarnia górna, siewnik i siewnik. Wiadomość: Długa 8, fabryka syfonów. 48170

Potrzebny plac do 10,000 łokci, blisko rogatki Jerozolimskich. Oferty: Rymarska 10, skład przędzy. 48423

Rs. 23,000 potrzeba na pierwszy numer hipoteki po Towarzystwie, na spłatę, bez pośrednictwa. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. H. L. 48549

Plac do sprzedania. Leszno 88, u właściciela domu. 48280

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z ładnym urządzeniem, dobrze zaopatrzony w towary i z zapasami zimowymi, do sprzedania tania. Hoża 66. 48507

Sklep spożywczy, dobrze procentujący, do sprzedania zaraz w dobrym punkcie z powodu nieobeznania w interesach za 400 rs. Wiadomość: Koszykowa 36, mieszkania 5, zrana do 11-ej. 48503

Skład węgla do sprzedania. Nowogrodzka 2. 48499

Skład węgla do odstąpienia z powodu choroby. Drzewo, węgle samowarowe komorne opalają. Solna 15, róg Ogrodowej. 48498

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Wronia 19. 48496

Sklep spożywczy do sprzedania. Ulica Łucka 51. 48340

Sklepek spożywczy tania sprzedam zaraz. — Kościelna 17, Taklińska. 47759

Skład węgla do sprzedania za rs. 200 zaraz. Słub od Nowego Roku. Wiadomość: ul. Pawia 11, m. 9, od 3—5-ej. 48057

Sklep mydlarski, egzystujący lat 14, sprzedam z towarami za przystępną cenę z powodu słabości. Nowosieniorska 6. 48080

Sklep spożywczo-kolonjalny ze sprzedażą. Spiwa, na przynajmniej ulicy, do sprzedania. Wiadomość: A. T. Jezierski, ul. Nowy-Swiat 20. 48050

Sklep spożywczo-dystrybucyjny, punkt do sprzedaży, do sprzedania z powodu zmiany interesu. Leszno 55. 48184

Skład węgla do odstąpienia z powodu wyjazdu. Leszno 61. 48094

Sklep cukierniczy w pierwszorzędnym mieście gubernjalnem do sprzedania. Wiadomość: Królewska 29, m. 33, od 10-ej zrana do 2-ej po południu. 47207

Sklep spożywczy, do sprzedania. Praga, ul. Targowa 42. 48124

Sklep spożywczy do sprzedania tania. Ulica Chmielna 108. 48126

Sklep wiktualii do sprzedania. Ul. Belwederska 14. 48196

Sklep tabacznym w dobrym punkcie do sprzedania. Reflektanci raczą adresy swoje pozostawić w kantorze Kurjera sub „Alfa Omega.” 48177

Sklep z przedmiotami codziennego użytku, przy placu Teatralnym, do sprzedania za 3,000. Bracka 25, m. 4. 46845

Sklep spożywczy z zapasami zimowymi odstąpię tania. Elektoralna 43. 48544

Sklep spożywczy do sprzedania. Ulica Ślińska 11. — Wiadomość w sklepie z pieczywem. 48543

Sprzedaję bawarję z kuchnią na bardzo dogodnych warunkach. Ogrodowa 32. 48559

Sklepek do sprzedania. Ulica Nowowiejska 24. 48445

Sklep z towarami lokciowymi jest do sprzedania. Oferty przyjmuje Kurjer O. 48430

Sklep spożywczy do sprzedania. Ul. Żorawia 4. 48424

Th. Groke, Merseburg. Maszyny do fabrykacji cegieł i dachówek. J. Rakowski, Hoża 66, m. 5. 47157

W punkcie ruchliwym, przynajmniej, w środku miasta, jest do sprzedania sklep z materiałami piśmiennymi, wyrobami tabacznymi, galanterją. Może prowadzić kobieta. Kontrakt komornego 5-letni. Wiadomość: Mokotowska 52—9, od 2—3-ej. 2122r

Wozem w administrację dom, wypłacę z góry dochody. Wiadomość u adwokata Gutmana, Miodowa 5, od 4 do 6-ej. 48479

15 do 20,000 rs. potrzebne na majątek ziemski po Towarzystwie Kr., w pszennej ziemi, dobrze zagospodarowanej, ładna rezydencja. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod lit. X. K. 48567

15,000 rs. 10 lub 5 ulokuję zaraz lub od Nowego Roku na domu po Tow. Kr. Właściciel domu złoży ofertę w kantorze Kurjera pod „15, 10, 5.” 48509

Lokale.

a) Poszukiwane.

A. Wróblewski i S-ka, zakład przewożowy, Trębacka 13. Filja: Nowy-Swiat 12. Zalecia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 2073r

Od 1-go stycznia 1895 r. poszukuję lokalu, złożonego z 4-ch pokoi, przedpokoju i kuchni na kantor, w okolicach Leszna, Rymarskiej, Elektoralfiej, Białej, Granicznej, i Królewskiej. Oferty pod „Kantor” przyjmuje Kurjer. 98597

Poszukuję placu na fabrykę do wydzierżawienia, z budynkiem mieszkalnym małym, oraz z szopą lub wozownią. Oferty pod lit. „W. Plac” przyjmuje Kurjer Warsz. 4831

Potrzebny zaraz oddzielny pokój obszerny, albo dwa, umeblowane lub nie, pierwsze piętro, parter, śródmieście. Oferty „Niedrogo” przyjmuje Kurjer. 48052

Poszukuje się od 1 stycznia do 1 kwietnia 1895 r. skromnie umeblowanego mieszkania z 3-ch pokoi, przedpokoju i kuchni, między ulicami: Chmielną a Piękną. Oferty: Marszałkowska 85, mieszk. 3. 48421

Poszukuje pokoju z obiadem, przy inteligentnej kobiecie, lub zupełnie spokojnej rodzinie. Oferty „Spokój” przyjmuje Kurjer Warsz. 48485

Poszukuję od stycznia 95 roku 2-ch pokoi i kuchni, z 2-ma lub 1-m wejściem. Oferty przyjmuje Kurjer dla „Styczeń.” 48565

5 pokoi potrzebne w okolicach Kruczej, z wszelkimi wygodami. Oferty składać: Krakowskie-Przedmieście 11, stróżowi Romanowi. 48419

b) Zaofiarowane.

Do wynajęcia od 8 stycznia 1895 r. fabryczny lokal, składający się z 6-u obszernych pokoi, na parterze, dom skanalizowany. Wiadomość: Długa 30, u właściciela. 47264

Do wynajęcia pokój przy familji, z usługą i samowarem. Szkolna 1, m. 8. 48162

Dla inteligentnej młodej osoby pomieszczenie, całodziennie utrzymanie, fortepian. Biega 6—14. 48566

Jest do odstąpienia lokal fabryczny, składający się z 2-ch dużych sal, oraz jednego oddzielnego pokoju, służącego na kantorek fabryczny, z motorem gazowym o sile 4-ch koni i transmisją. Wiadomość przy ulicy Żelaznej 89, stróż wskaże. 48061

Lokal, plac św. Aleksandra 2, 1-e piętro. 5 pokoi, kuchnia, przedpokój, balkon, od 1 stycznia. 47976

Pokój duży, z wspólnym przedpokojem. Niecała 8, m. 12. 48158

Pokój do wynajęcia, z usługą i samowarem, przy inteligentnej izraelskiej rodzinie. Królewska 51, m. 4. 48449

Pokoje umeblowane, zaraz do wynajęcia. Chmielna 7, m. 3. 48480

Sklep do wynajęcia. Bednarska 26. 48053

Sklep do wynajęcia zaraz, na różne procedury. Wspólna 53, wiadomość na miejscu. 46104

Stajnia i wozownia, do wynajęcia każdego sezonu. Aleja Jerozolimska 37. 48511

Ważne! Na fabrykę mniejszych rozmiarów do wynajęcia lokale fabryczne w Sielcach, za rogatką Belwederską przy tramwaju. Wiadomość: Zgoda 4—4. 48444

Z osobnym przedpokojem i wejściem frontowym, dwa wygodnie umeblowane pokoje. Wileza 16, m. 6, tuż obok Alei i tramwaju, zaraz. 48417

Zaraz do wynajęcia salon o 3-ch oknach, pokój i przedpokój, na biuro lub kantor. Marszałkowska 131; tamże jest do wynajęcia stajnia i wozownia. 48093

Zaraz do wynajęcia w domu skanalizowanym 2 lokale, po 4—5 pokoi, na 1-m piętrze, z wszelkimi wygodami. Wiadomość: Bagno 2, róg Świętokrzyskiej. 47066

2 pokoje, przedpokój, umeblowane z komfortem, pierwsze piętro, wejście osobne, do wynajęcia. Krakowskie-Przedmieście 58. 47948

2 pokoje i kuchnia do wynajęcia za 225, 275, sutereną 7 rs. Mariensztadt 27, obok Krakowskiego-Przedmieścia. 48054

Doniesienia rozmaite.

A. Gotowe kostiumy wełniane i wierzchy do futer od rs. 20, fasony bibułkowe od 30 kop. Uczennica szkoły paryskiej: plac św. Aleksandra 14. 47004

Akuszerka Bukowska przyjmuje na słabość, czas dłuższy lub krótszy bez meldowania. 2 umieszczeniem dziecięcia. Bednarska 21. 48528

Chłopczyk nowonarodzony do oddania na wychowanie. Długa 27, mieszkania 15. 48558

Damskie okrycia, ogólnych fasonów, kostiumy angielskie, artystyczna pracownia wykonywa. Król europejsko-amerykański. Marszałkowska 104. Juljusz. 48023

Dowód lokacyjny banku handlowego w Warszawie, na złożone przez p. Aleksandra Czarneckiego w dniu 26 kwietnia 1894 za № 25531/281 rub 200 na rok jeden zaginął. 48462

Dowód № 4166 domu bankowego H. Wawelberg na złożoną tamże do sprzedaży rs. 100 prem. pożyczki 1-ej em. ser. 18996/36 zaginął. Ostrzeżenie gdzie należy zrobiono. 48584

Dwa polowania do wydzierżawienia, w bliskości stacji Grodzisk. Wiadomość: Wspólna 14, mieszk. 6. 48553

Facet wesoły kalendarzyk Ner-Bucha na 1895 wyszedł powtórnie. Cena kopiejek 20. 48151

Dnia 29 listopada skradziono Aleksandrowi Czarneckiemu z mieszkania 3 talony z kuponami: z 1864: serji 3608—№ 37, z 1864: serji 19907—№ 29, z 1866—7858—5. 48463

Gwiazdka. Paltoty, sukienki, salopki, garnitury, polecą w wielkim wyborze magazyn „Irena,” Bieleńska 21, 1-e piętro. 48484

Kroju sukien udzielam. Kurs rs. 8. Wspólna 4, m. 8. 47297

Losy do odstąpienia 5-ej klasy. Ul. Topiel 18, m. 10. 46700

Losy odpuszczają po niższej cenie, wypłacają stawki i większe wygrane. Marszałkowska 89. Skład win. 47773

Magazyn starożytności wprost Banku Państwowego, polecą meble, porcelany, brzozy, randoles. 48492

Na Gwiazdkę wielki wybór cygar, naczyni, nort-cigares polecą Lebkowski. Trębacka 11. 46421

Na Gwiazdkę. Tania pończochy niewypieralne kolorowe 48, fantazyjne 55, skarpetki 35, duży wybór ciepłych pończoch, kamazy, pończoszek dziecięcych z dubeltowymi kolankami. Marszałkowska 145, m. 26. 48912

Na Gwiazdkę! Rośliny sztuczne w doniczkach, po niższych cenach wielki wybór. Ubiaram kosze, żardyniery, odświeżam, przerabiam tania. Staszkievicz, Bieleńska 24. 48416

Obiady litewskie 18 kop., koldany, kielbaso, flaki w każdy dzień. Piwna 12. 48582

Potrzebne palto męskie zimowe, świetne, obszerne, długie, frak do sprzedania, elki damskie, rotunda; pokój umeblowany do wynajęcia osobie inteligentnej. Nowy-Swiat 26, mieszkania 14, pierwsze piętro, oficyna poprzeczna. 48522

Ręczywista okazja! Po zwiniętej fabryce Ręczywisty do sprzedania w połowie ceny: kaftany wełniane damskie i męskie, koszulki, pończochy, skarpetki, kamazy wełniane i szaliki trykotowe od 1 rs. Zgoda 4, mieszkania 4, 1-e piętro. 48180

Senatorska 10. Palnia nie używająca środków niszczących, pierwsze bieliznę męską, damską, koronki, firanki i rozmaite wełny. 48061

Stenografji polskiej i niemieckiej najlepszym systemem Gabelsbergera, uczyć potrafię lub zbiorowo. Żorawia 28, mieszk. 4, od 3—5. 47985

Tanio! bo w mieszkaniu. Sukienki barokowe, wełniane, pończochy wełniane, chusteczki, szaliki. Marja Półtawska. Trębacka 4. 47776

Ubranka gotowe dla chłopczyków, tania i eleganckie, w mieszkaniu prywatnem. Ziłota 25, m. 18. 48336

Wypredaży kapeluszy modnych i gustownych nadzwyczajnie tania. Obstałnki wykonywają się pospiesznie. Jadwiga Przewońska, Niecała 10, mieszkania 8, wprost tramwaju. 48524

Wynajmuje suknie balowe i wizytowe, okrycia wizytowe i balowe sprzedaje i wynajmuje. Nalewki 24, m. 17. 48451

Wyżek czarny, z białą obróżą zginął 11-go na Krakowskim-Przedmieściu. Odprowadzić za nagrodą: Bracka 16, m. 21. 48312

Wyżymaczki z największą dokładnością i prawia specjalny zakład: Krucza 44. 48364

Wagę wszelkiego rodzaju wyrabia i poleca najtaniej K. Mantey: Szpitalna 3. 48129

Wino prawdziwie czyste w składzie Bratna Lissnera, Miodowa 6.

Wino prawdziwie tania od 25 kop. do 120 kop. butelka.

Wino na lampki 10 kop. Polewka winna 15 kop.

Wino grzane z korzeniami 15 kop., Vermuth 15 kop.

Wino czyste i tania w składzie Erazma Lissnera, Miodowa 6. 47782

Zawiadomienie. Od dnia 10 grudnia 1894 r. Zasadzie Lubień Włocławskiego powiatu siadł lekarz. 48504

Zgubiłem bilet 1/2 do 5-ej klasy 163 loterii z 2991 lit. b. Józef Aszpir z Lubartowa. 48420

108. Marszałkowska. Lyżwy systemu „Columbus,” „Turf,” „Rex,” „Yacht Club,” „Jackson Haines” etc., polecą po niskich cenach Gustaw Wisnowski: Marszałkowska 108, róg Chmielnej. 46282

*) Księgarnia Bazewicza, Warszawa, Brzecka 8. wysyła wszystkim za nadesłaniem 10-kopiejkowej marki kalendarz ścienny naklejony na tekturę—nienaklejony rozdzaje i wysyła bezpłatnie. 48171

**) Próżna 5, m. 2, 1-sze piętro, od 10-go do 6-ej.

**) Próżna 5,3 Towary wysortowane, miedpolany, półpłótna, przeszcieradła 90 kop. Chustki batystowe 1.20 tuzin, półpłótna 70 kop. 47995